

Оила ва жамият

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Oila va jamiyat

46
сон
13 ноябр —
19 ноябр
2003 йил

БАРЧА СОҲАДА ФАОЛ

Сувратда: Муҳаббат Дўстметова (иккинчи қатор, чапдан иккинчи) Олмалик шахар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раисаси фаоллар даврасида.

Биз яқинда Олмаликда бўлди, бир гурӯх фаол аёллар билан сұхбатлашиб қўйтилди.

Муҳаббат Дўстметова-Олмалик шахар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раисаси:

-Пахта йигим-терим мавсуми кетаётганига қарамага бір барча соҳаларда фаоллик билан иш олиб боришига ҳаракат қулаҳимиз. Кимдир далада, кимдир ўз муаммолари билан банд. Тушликача ўз дарди, муаммоси билан келган аёллар, қизлар

билан сұхбатлашсам, тушилдан сўнг пахтазорга ошикаман.

Пахтакор аёлларнинг қайфиятлари, орзу-умидларини тинглайман. «Соглом авлод» жамғараси билан ҳамкорликда ёнг яхши теримич аёллар, қизларни моддий рагбатлантириш мақсадида, совға-саломлар, биринчи тиббий ёрдам дори кутилари билан таъминлаб келаётпаз. Яхши меҳнат қылган одам, яхши дам олишини ҳам билиши керак. Шу мақсадда шоир, ёзувчи, қўшиқчилар билан учрашувлар ташкил этилди. Ҳокимимиз Юрий Николаевич Беланов аёллар саводхонлигини оширишга алоҳида эътибор берисимизни кўп бора таъкидлайди. Маҳалладаги фаол аёлларимиздан бир нечтасини «Оила ва жамият» газетасига обуна килишини ташкил этилди. Бундан газетхон аёлларимиз жуда манумнан.

Марҳамат Йўлдошхўжаева- «Соглом авлод» жамғараси раисаси:

Яхши келиб ўтказиб келишади.

Марҳамат Йўлдошхўжаева- «Соглом авлод» жамғараси раисаси.

- Бир гурӯх иқтидорли тала-балар учун «Соглом авлод» сти-пендижини ташкил этилди. Шаҳримизда ўтказиладиган тадбирларда жамғарма ҳомийлик ҳам килади. Колаверса, ўз дорихонамиз бўлиб, кам таъминланган, кўп болали хонадонларни доридармонлар билан таъминлаб бо-

30-сон Охунбобеев номли маҳалла фуқаролар йигини раиси Шарифа Юсуфалиева (чапдан иккинчи) ҳамкаслари билан эртаги кун иш режаси ҳақида сұхбатлашмоқда.

раипазис.

Аҳоли ўртасида тиббий маданияти ошириш мақсадида тажрибали шифокорлар билан биргалиқда ёшлар ўртасида семинарлар ташкил этмоқдамиз.

Феруза Тўраева- Марказий шифохона қошида ташкил этилган репродуктив саломатлик кабинети акушер-гинекологи:

- Бизнинг марказга асосан янги оила куриш остоносида турган йигит-қизлар келишини ўтказиб ўтамиш. Колаверса, мактаб ҳамда болалар боғасига биринчирилган маҳалла шифокорлари ҳам марказизига келиб ўқув-таҳриба алмашиб кетишади.

Шарифа Юсуфалиева- 30-сон Охунбобеев номли маҳалла фуқаролар йигини раиси: Айни кунларда Республика-миз бўйлаб маҳалла оқсоқоли сайлаш учун сайловлар бўлиб ўтаяпти. Биз ҳам ўзимизнинг 4 нафар номзодимизни кўйдик. Халқ қайси биримизни муносиб топса, сайдайди. Чунки маҳалла оқсоқоли бўлиши жуда мурракаб иш. Яхши гап ҳам биринчи бўлиб маҳалла оқсоқолига етиб келади. Биз кўпроқ ёшлар билан ишлаймиз,

чунки ота ишда, она ишда, мактабдан келган бола ёғлиз ўзи уйда колади. Нима килишини

Марказий шифохона қошида ташкил этилган Репродуктив саломатлик кабинети акушер-гинекологи Феруза Тўраева (чапдан иккинчи) ҳамкаслари билан.

билим зерикади. Ичкиликка, турли ноҳуҳи ишларга ружу кўяди. Ёшлар гавжум бўлган худуддан бир хона олиб карат, кураш тўғараклари ташкил этилди. Мактабдан бўш вактларида ёшлар бемалол шу ерга келиб спорт билан шугуланишлари мумкин.

Сайёра Алимкулова-ФХДЕ бўлими мудираси:

- Оила куриш остоносида турган ҳар бир ўш билан «Оила Дорилғунуни» да, ҳамда ФХДЕ бўлимида сұхбатлар олиб борамиз. «Оила Дорилғунуни» тажрибали ота-оналарни таклифи этамиз. Улар ибратли ҳаёт кечириш, эркак аёл бир-бигрига муносиб бўлиши учун нималарга эътибор беришлари кераклигини ўз ҳаёттый тажрибаларни асосида галириб беришади. Колаверса, ёшлар ўртасида доимий равишда тиббий кўрикдан ўтиш ҳамда никоҳ шартномаси тузишнинг афзал томонларини тушунириб борамиз.

• • •

Хуллас, Олмалик шахрига қылган сафаримиз ниҳоясига етди. Бир томонида корлар, бир томонида

кўм-кўк далалар ястаниб ётган баланд-баланд тофларни орта қолдириб кайтар эканмиз, «Олмаликнинг одимлари ҳамиша тезкор бўлсин», деб ният билдиридик.

Нигора

АЁЛ ЎЗ ҚАДРИНИ БИЛСИН

Ўзбекистон «Тадбиркор Аёл» уюшмаси Қўқон бўлимида фаолият олиб бораётган аёллар бугунги кундаги ўз муаммолари, мақсадлари ҳақида қўйидагиларни гапириб бериши.

Халима Каримова - «Тадбиркор Аёл» уюшмаси ижро чирик директори:

- Түрмуш ўртогим бахтисиз ходиса туфайли оламдан ўтага, 2 нафар фарзандларим билан 26 ўёшимда бева қолдим. Орадан бир йил ўтиб ота-онамнига кўниб ўтишга маҳбур бўлдим. Мен учун чиннакам ҳаёт синовлари бошланди. Бошпанасиз, оила бошлигисиз шашининг ўзи бўлмас экан. Шахримиз марказидаги темир йўл вок-

залига «диспетчер» бўлиб ишга кирдим. У ерда ишлаш шароитига тўғри келмагач, яган менинг «Тадбиркор Аёл» уюшмаси раиси Сохиба Махкамовна олдига олиб борди. Бу ердага жамоа азоларининг ҳар доим бир-бириларни суняшга, бир-бириларнинг муаммоларини биргалиқда ечишга ҳаракат қилишина меган мавзул бўлди. Секинаста семинар-тренинг машгулларда шитироғ эта бошлади. Дунёқарашимни ошириш, ўз устимда ишлашим учун менга имкониятларни ўчилиди. Биринчи мустакил қадамни 2000 йил «Венрок Интернейшн» томонидан тақдим этилган «Аёллар учун янги имконият» ларномида ўтказиб ташкил этилди. Ота-онам менга ёмон-

ришдан бошладим.

Янги тақдим этилаётган лойиҳаларни ичизда менга энг маъқуб бўлгани «Оиласда зўравоникнинг олдини олиш» лойиҳаси эди. Биз омлада аёлларга нисбатан кўлландаётган зўравонлик қаердан келиб чиқаётгани, уларнинг туб моҳияти билан кизиқидик. Қишлоқ аёллари билан учрашувлар ташкил этиб, улар ўртасида тушунтириш ишларни олиб бордик. Натижалар ёмон эмас.

Саида Тўрақурова - Қўқон шахар Нодира маркази бошкунга кенгаси раиси:

- Институтда ўқиб ўрган пайтимда онам мени ўзига таниш бир оиласига ўғлига турмушга узатди. Ота-онам менга ёмон-

лини раво кўрармиди? Яхши одамлардирки, менга муносиб

кўришга аспатти, деган ўй билан рози бўйдим. Афсуски, у хона-донда узон яшаш насаб этмади. Биз ажрашдик. Назаримда, мен учун ҳаёт тугагандай эди. Руҳим тушган, фарзандиз, бунинг устига ҳар хил гап-сўзлар. Шундай кабристонларни обод қилиш дейсизми, барчасига беминнат хизмат қилиш учун бел boglайди. Кайнотам табиат-севар инсон. Уйимизда кантардан тортиб тўтигувчагача бор. Айни кунларда «Нодира маркази» учун янги офис кураяпиз. Бешарик, Ўзбекистон, Данғара туманларидаги ҳам филиал очишига муввафақ бўлдик. 300дан зиёд тадбиркор аёлларни бизнес план тузиш, кредит олиши, ўз ҳақ-хуқуқларини химоя қилишга ўргатиб борамиз. Мақсадимиз аёлларни ўз оиласи, маҳалласи, жамоат ташкилотларидаги муаммоларни ҳам ечишга ўргатиши.

Н. Йўлдошева

СПОРТЧИЛАР ОИЛАСИ

Жума шахридан 1-болалар ва ўсмиirlар спорт мактаби самбо тўғри мураббиси, самбо бўйича спорт устасигига номзод, миллий кураш бўйича спорт устози бўлиб етишган Ҳасан Нуровеен 1994 йилдан берин ўзиган 62-умумтъалим мактабида жисмоний тарбия ўқитувчиси. «Мехнат», «Темирхўжа», «Илм», «Бургани» кишилопларидаги мактабларнинг 4-11-син-

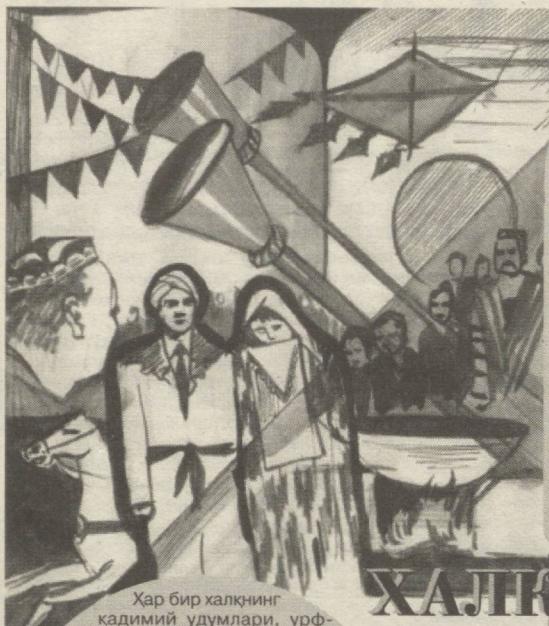
фларида ўқиётган 40 нафар иқтидорли ёшларга спортнинг миллий кураш, самбо турлари сирларини астойдил ўргатади. Тинмисиз, мунтазам килинган машҳулар ўз самарасини бера бошлади.

Тугарас катнавишиларидан Бунёд Исломов - самбо бўйича иккичи марта республика чемпиони бўлди. Жасур Донаев, Фарҳиддин Усмонов, Умид Бекназаров, Махфуз Рўзикулова, Шахноза Ражабова

каби шогирдлари миллий кураш, самбо, дзюдо бўйича спорт устасигига номзод ва мамлакат чемпиони бўлишиди. Ҳасан Нуровеен Тошкент шахрида бўлиб ўтган 45 ёнгача бўлган мамлакат биринчилиги учун ўтказилган мусобакони бўлди ва Францияда ўтказиладиган жаҳон чемпионатига ўйланинг кўлга киритди. Ҳасан Нуровеен умр йўлдоши, 62-ўтга мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Насиба Тўраева билан опти нафар соғлом

ўғил-қизларни вояга етказапти. Фарзандлари Санжар, Саҳмиддин, Ботир, Зоир ва Ҳусан, Маликалар спортнинг самбо турнир бўйича 1-разряд нормасини бажаришган. Ҳасан Нуровеен оиласи туман, вилоят миқёсида ўтказилган оиласий спорт мусобакаларидаги голиблини кўлга киритиб, «Оиласа-2003» чемпиони бўлди.

Насридин ЭШКУВВАТОВ
Самарқанд вилояти
Паст Дарғом тумани

Хар бир халқнинг

қадимий удумлари, урғодатлари, миллий ва умуминсоний қадриялари бўллади. Бизнинг халқимизда ҳам бир-бираидан тўзул ва пурмавно удумлар бор. Жумладан, ота-боболаримиз улланиш, оила куриш масаласига жуда жиддий қараганлар. Бу хислат машҳур адид Ў.Хошимовнинг "Дунёнинг ишлари" асарида жуда жозигали тасвирланган. Ёзувчи асар қаҳрамонининг кўшини киз Гули билан бўлган сухбатини шундай келтиради:

"...Тўй қачон?

Гули қизарди. Аммо кувончини яшира олмади.

- Фарҳод акам ёқдими сизга? - деди жилмайб.

- Ёқди, - дедим ростини айтиб. - Касби нима?

- Ошпаз, - Гули яна жилмайди. - Шеф повар.

- Кариндошлардан эмасми?

Гули "йўк" дегандек бойчайқади.

- Қаерлик экан ўзи?

Гули хайрон қолиб чиройли киприклиарни пиритратди.

- Бунинг нима аҳамияти бор?

- Мабодо авлодидан ўргими, наша-ваанди чиқмагани? - Беихтиёр оғиздан онамнинг саволи чиқиб кетди.

Гули бирдан жиддий торти. Кошини чимиди.

- Нима деганингиз бу?

- Жинни-чи? Мабодо қариндош-уругларида руҳий касал йўқми? Суриштирик кўриниң.

Ёзувчи назарда тутган авлод-аждоднинг суриштирилиши инсон наслининг, қолаверса, ҳар бир кишининг тақдирни ва характерининг шаклланиши хусусиятлари, инсон генофондининг миллий характерига бориб тақалади. Боболарининг оиласига анъаналари авлоддан-авлодга ўтиб, оталарининг бажарадиган ишлари, ҳатто қизиқишлиари фарзандлар томонидан давом этирилаверган. Шунингдек, дено ҳалқимизнинг кузатишлари ҳар бир авлод вакиларининг маълум ёшгача умр кўриши, бир хил қасаллик ёки фохея билан дунёдан кўз юмиши, насл сурувчи қасаллар ҳақида маълумотлар беради. Шу боис чечанликда донғи кетган баҳшиларни "етти пушти шоир ўтган" деб таърифлаганлар. От миницида ва чоптириша да чаққон чавандозларин "Ботирлик етти отасидан мерос" деб угулашган. Курашда кураги ер кўрмаган полвонларни эса "етти оркаси ер кўрмаган" ибораси билан тилга олишган. Аксинча, "етти уруғи жинни", "етти отаси бангি" каби иборалар ҳам ҳалқ орасида юради. Ўтмишда боболариниң тарих ўтиришда, маълум бир воқеа-ҳодиса, жанг ёки сафар санасини аниқлашда, қон-қариндошлик, мерос, никоҳ муносабатларини ўна-тишда етти аждодни асосий мезон сифатида кўлашган. Етти отаси-аждодида умумийлик бор-йўлгига қараб қариндошлик муносабатларини

ўрнатганлар. Ў.Хоши-

мов ҳам ана шу мұқаддас мезонларни ёшларга эслатиши максадида асар таркибига диалог шаклини олиб кирган. Қолаверса, Гули образи орқали унтилиб бораётган миллий қадрияларимизни тиқлашга, китобхонни рўй бершини мумкин бўлган фоже ала рдан огоҳ этишга қақирайти.

ХАЛҚНИНГ ДОНО УДУМЛАРИ

Инсон тақдирни ҳал этиладиган дақиқаларда у ҳиссиятдан кўра, ақла суняни кераклигини эслатиб ҳам кўди. Мұхаббат-мұқаддас неымат, уни ардоқлаш, асрар-авайлаш керак. Лекин инсон қисмати бу каби инха туйғулар билан бирга генетик имкониятларга ҳам боғлиқ. Ёзувчининг Гули билан бўлган сухбати жараёндаги гумонлари асар давомида яна-да ойдинлаштирилади. Ёзувчи бир ўринда асар қаҳрамони номидан шундай ёзган:

"Ўзим врачман. Врач бўлганим учун хотинимнинг тувишини хоҳламайман. Бутунлинг асанқирик қолдим.

- Нега ахир? Бир-бираингизни севсангиз. Муносиб бўлсангиз...

- Мен врачман, - деди Ислом яна бўйик овозда. - Генетикани яхши билам. Хотинимнинг ўғил тувишидан кўркаман. - У яна хўрсанди. - Кўркаман. Умуман ҳаммасига ўзим айбордорман. Назирани севардим. Худбинлик килдим. Босида айтишини керак эди.

- У ниманидир, жуда муҳим нарсани айтишга иккilonardi. - Майли, - деди ниҳоят. - Ростки, сизга юрагимни очдимми, бу ёғиням айтишим керак. Менинг бувам-дадамнинг отаси ШЗ бўлган.

- Нима у ШЗ? - дедим дафъатан түшунолмай.

- Шизофрения касаллиги. Руҳий ҳасталикни медицинада шунака дейлади. Бу-наслдан-наслга ўтадиган дард. Ота авлодида бўлса ўғилгами, неварагами, хуллас, кимгандир ўтади". Кўриниб турибиди, ёзувчи Ислом образи орқали етти авлоднинг ирсият билан боғлиқ жиҳатларини на-зард тутапти.

Гиппократ таълимотига кўра, инсон ҳаётидаги мухим ўзғаришлар ҳар етти кун, етти ой, етти йилда рўй беради эмиш.

Ҳошимов мана шу таълимотга сунянган ва етти авлодга ҳос маълумотларни ўрганган ҳолда "Дунёнинг ишлари"даги Ислом образи зинмасига етти авлодга ҳос хусусиятларни юклаган. Аслида Ислом кутидиган фожеалар ҳам, Гулига ноанси бўлиб қолган тақдир ўйинлари ҳам пурхикмат ҳалқ қарашларига бориб тақалади. Шу билан бирга адид китобхонни абдий анъаналаримиздан бириси хисобланмиш, етти авлодни билишга ча-киради.

Таникли уйғур олими И.Исмоиловнинг ёзишича, қон-қариндошлик ёки ота-онадан тарқалған авлод-уругни ифодалаш учун етти термин мавжуд бўлиб, у туркий тилларнинг факат иккитасида, яъни ўзбек ва уйғур тил-

ларидаги сакланган. Булар биринчи авлод - "бола", иккичи авлод - "на-вра", учинчи авлод - "чавра", тўртинчи авлод - "пай навра", оптинчи авлод - "кукун навра", еттинчи авлод "я тавра" тарзida берилган. Ёзувчи Ҳошимов мана шу фольклор анъаналаридаги мифологик қарашларни ижодий ўзлаштирган. Шунингдек, ҳали қарашлари ва миллий қадрияларининг тагзамиинини ва тарихи ўрганиб, кузатиб, ўз кузатишларни китобхонга бадиий тасвир орқали юксак маҳорат билан етказиш натижасида асар бадиий тўкимасининг тўлақонли чикишини таъминлай олган. Ў.Хошимовнинг "Дунёнинг ишлари" асарида ҳали қарашларни билан боғлик одатлар аниганига ўрин олган. Асарда кептирилган етти-саккис яшар бола таассуратлари шундай хикоя қилинади: "У мени сувга тескари қилиб ўтқазди. - Кўзингни юмасанд-да, "Сув тишимни ол, тилла тишимни сол", деб уч марта айтасан. Тишинги етлигидан ошириб, анхорга отиб юборасан, янги тишинг тилла бўлиб чиқади".

Маълумки, боланинг би-

Кулокқа
чалингай
гаплар

**КЕНГ
ҮНГИНАГА,
ЕНГ ДУНЕ**

Узоқ бир қариндошимиз Рисолат опа бой тўшакка михланиб ётди. Вақти соати етиб қазо қилгач, маҳалламиз аёлларига қўшилиб фотиҳага бордик. Аёлнинг келинлари, опа-сингиллари, қайнингиллари ховлида тизилишиб ўтиришибди. Бирин-кетин саломлашиб айвонга чиқиб ўтиридик. Улар ўртасида бўлиб ўтәтган сухбатни ёзитмасликка ҳаракат қилсан ҳам иложи бўлмади.

- Нима ҳадеб биз йиглайверамиз? Ана яхши кўрган опа-сингиллари йифласин. Келин опамни фойдаси кўпроқ ўшаларга теккан", - деди кичик қайнингил Гулчехра.

- Акмани топган-тутганлари ҳузурини кўпроқ ўшалар кўрган. Биттаси жонини кўйдирмайди-я, - опасининг гапларига қўшимча киридти ўртача қайнингил.

- Тавба, уларни қишлоғида йиглаш мумкин эмасмиш, ёшитган қулқа жуда хунук кўринар экан, - пичини аралаш кавоб килди кенжা овсин Сайёра.

Шу пайт шамолдай учеб юрадиган Гулнора (Рисолат опанинг ўртача келини) шошиб-шошиб келиб столга тап этиб ўтириб олди-ю, азани ҳам унугтиб гапга туди.

- Дилмурод акам ишдан сал кечиқди дегунча асабиляшиб, жаҳлим чиқиб кетади. Ишга бормасдан ёнимда ўтираса дейман.

- Дилмурод акандигиз ўйланган бўлса, ким ҳам қаради, ўзиям рашк қилишни ошириб юборасиз-да, - кесиб-кешиб гапиди, кўшина Рахима келин.

- Билмадим-у, ичимда нимадир "қизғон, қизғон" дегандай бўлаверади.

- Эрқак кишини ҳадеб ўтираса "ўпок", турса «ўпок» деб тергов қилаверсангиз зада бўлиб қолади, - гапга араплаши ўтирганлардан бири.

- Ўзимини онам ҳам дадамни ишхонасидаги котиба қиздан кизғониб ҳар куни бир марта "разведка"га бориб келди, - буш келмади Гулнора.

- Қайнонангиз раҳматли ҳам жуда рашкини эди. Үндан кўрканимиздан қайнатонгизга салом бермай ўтиб кетардиди, - менимча, бу гапни мархумин овсинарлардан биря айтид-ёв.

- Үндан чиқди энди Дилмуроджон билан ҳам ўйлаброқ саломлашар эканнимизда, гапга араплаши аёллардан бири.

- Гулноранинг рашиклилигига ҳам чидаш мумкин, лекин эрига гап ташиганини ўмон. Кундузи ховлида бўлиб ўтган гапларни кечаси оқизмай-томизмай эрига айтиб беради. Эрталаб Дилмуроджон ойимдан ўчини олади, - деди ичидаги аламини ютолмай Гулноранинг катта овсими.

- Вой келин, ундей қилманг. Эринизга ҳар балони гапираверсангиз, ақуалар ўртасидаги сувқилик тушив колади. Мен аканзига иложи борича яхши гапларни айтишига ҳаракат қиламан. Сиз яхши кўрган хотини бўлсангиз, бошқалар жигарлари. Ҳечам хижолат бўлиб Эринизни йўлини пойлаб юрман, сингилжон, маҳалламида барча аёлларни ўз эрлари бор-, - деди киноя билан кўшини келин.

Аёллар ўртасидаги сухбат шу ерга етганида ҳамроҳларим кетиш учун ўринларидан туришиди. Ҳовлининг бир четидан юриб чиқиб кетарканиман, ўйга етгунимча "нима эксанг, шуни ўрасан", - деган нақд хаёлмидан кетмасди. Демак, биз ҳар бир кунимизни чиройли қилиб ўтказишга ҳаракат қилишимиз керак. Шунда бизни одамлар ҳамиши яхши гаплар билан хотирлашади.

...“Ўзбекфильм” киностудиясида дубляж артистлардан — Римма Ахмедова, Тўлқин Тохиров, Мукамбар Раҳимова, Ҳамза Умаровлар иштирок этдиар...

Бу сўларни тақорор ва тақорор эшиттанимиздан дилимизда ёд бўлиб қолган.

Ўзбекистон халқ артисти Мукамбар Раҳимова. Ҳа, у нафақат дубляж маликаси, балки меҳрибон она, намунали оила бекаси, ўзи яшайдиган маҳалланинг жонкурги...

-1985 йил Тошкент шаҳар

Шайхонтоҳур туманинди “Янги Камолон” маҳалласига кинорежиссёр Ҳожимурод Иброҳимовлар оиласига келин бўлиб тушдим. Эрта тонгдан туриб, йўлакларни супураётсам: “Барака то-

У НАФАҚАТ ДУБЛЯЖ УСТАСИ, БАЛКИ...

пинг, қизим”, — деган таниш овоз эшитилди. Ўгирилиб қарадиму, кўзларим яшина бетди. Мукамбар опа Раҳимова мен билан илиқсаломлашиб, ёнимдан ўтиб кетди. Нимагадир у билан маҳалладош эканлигимиздан хурсанд бўлиб кетдим.

Мукамбар опанинг дубляждаги моҳирона ижроси туфайли дилга яхши бўлиб колган фильмнингсаноги йўқ: “Иван Васильевич ўз касбини ўзгариради”, “Иккى кишилик вокал”, “Ишдаги иш”, “Қайнона”, “Ўтгай она”, “Ок кема”, “Кирол Лири”... Эҳ-хе, бу рўйхатда бир минг тўрт юздан ортиқ бадий фильм бор. Ўзбекистон радиосининг «Олтин фонд» идан эса Мукамбар Раҳимова қатнашган 30 дан ортиқ эшиттиришлар ўрин олган. Опанинг бу соҳага қадам қўйганига эзлек йилдан ошиди.

Баҳт ҳамиша пок дил соҳиб ва

соҳибаларига насиб бўлгуси. Тўғрироғи, булбул чаманин излагани каби, баҳт қуши ҳам шабнами тўқилмаган, тоза, муттар феъли кишиларни қидиради. Мукамбар опа ҳам шундай

ҳаракат қилмаяпти? Уйда йўқмикан? — деб маҳалладагилар бир-бирларига савол назари билан қарашади. Мукамбар опа унча-мунча эреклар эплай олмайдиган ишларни қўлиб юра-

Оиласиз меҳмони

“Сени бутунликка етаклайдиган нарса “Йигиттамни, йигитдай бўлишим шарт!” — деган ОРИЯТдир! Ўғлим, умрини бўйи ўзингни “сен”лаб ўтигин! Бўйингдан ориятинг баланд бўлсин! Ўғил боланинг биринчи яратишни шу, деб насиҳат бериди. Ўғлим бу гаплардан жуда руҳлайдиган юрди.

Бошимдан оғир кунлар ўтди - буларнинг барчасини мен ўзим учун Оллоҳинг синовини деб билдим. Мана шундай дамларда Мукамбар опа ўз онамдай ёнимда туриб берди.

Онларда, жамиятда ўз ўрни, салоҳиятинг эга аёлларимиз бисер. Мукамбар опа ана шундай эъзоли инсон эканлигидан фархланамиз. Миллатимиз шаъни, жамиятимиз рањвики йўлида қиласиган хизматларни учун унга доимо кўлнимиз кўксимида.

Гулнора ИБРОҲИМОВА
Низомий номидаги
ТДПУнинг докторантни

ХУШЁРЛИК - ДАВР ТАЛАБИ

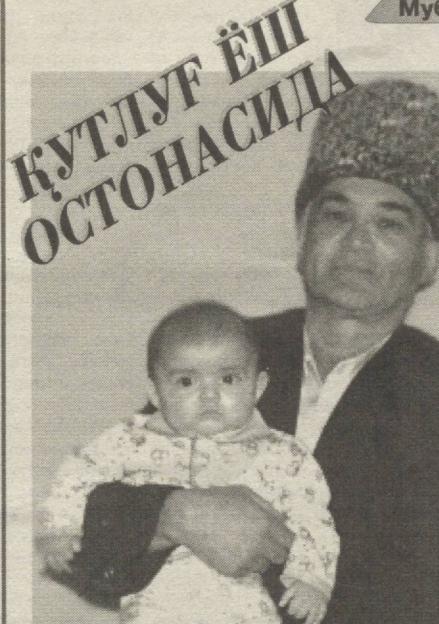
Бугунги кунда “аср вабоси” дея търиф бериладиган гиёҳвандликдан азият чекмакни калк, ташвишга тушмаган давлат йўқ ҳосби. Негаки, бу оғат ўз ортидан бедаво хасталиклар, жиноятлар, нотинчилклар, қолаверса ажалин эргаштириб юради. У туфайли кўплаб норасидалар майб-мажрух, ногирон бўлиб туфиладигани, кўплаб тинч, осойиш оиласидар бузилиб, болалар ота ёки она меҳридан мосуву бўлиб қолишаётгани, туппа-тузук юрган норгул ийтгилар ақлу хушидан айрилиб, ўғриликлар ва бошқа кингирилликлар, ҳатто одам ўлдиришдек мудҳиш жиноятларга кўл уришаётганини хеч кимга сир эмас. Бу

героин ва бир марта ишлатидаган шприцини ички кийими орасида яшириб юрган экан. Агар бу холат босхаша бўлганида, янын у бемалол “ўз ишини” бажарип кетганида ушбу кўргон ва унинг атрофидаги қишлоқлардан ўнлаб ёшлар гиёҳвандлик балосига гирифтор бўларди. Оғуфуруши аёл, асли Навоий вилояти, Учкудуқ шаҳрининг Геологлар кўчасида истиқомат қўлувчи Марина Сапегина бўлиб, хеч қаёрда ишламай, шунақа қабих ишлар билан шугуланаркан. Бундай деййшимизмага сабаб - 2000 йилда ҳам у худди шундай қилмиши учун жиноин жавобгарликга тортилиб, жазо муддатини ўтаб чиккан экан. Олти йилга озодликдан маҳрум этилган, аммо авға тушиб муддатидан олдин чиқарилган бу аёл қилмишидан етарли хуолоса қилмаган кўринади.

Анча тақирибда ошиб қолмаганими, бу сафар ҳам «Навоий шаҳри»даги танишим Евгенийдан ўзим истемол килиш учун олгандим», деб бир бечоранинг шаънига тұхмат ҳам килмокчи бўлган. Чунки, текширишлар буни тасдиқламади, катто у ўз танишининг манзилини топиб берга олмаган. Шундан сўнг «Ургут тумани Жартепа қишлоғидан Сулаймон деган кишидан олдим», деган. Хуллас, бўёғи ички ишлар ходимларининг иши.

Муҳими, бир катта фожеанинг, фалокатининг олини олди. Яна бир бора таъкидлашни истардикни, ўз қишиғи, ё маҳалласиди бу борада маълумотта эга бўлган, шубҳага борган киши ички ишлар бўлими ёки маъмурий органларга хабар қисса, гиёҳвандликка ва бошқа жиноятларга карши курашдаги умумий ишиимида улкан хисса кўшган бўларди. Бундан ташқари, хабар қилган кишининг насли наасаби сир тутилиши ва ҳаётни турли тажовузлардан қишлоғидан ишларни хам хар бир ҳамюртимиз билиб кўйса ёмон бўлмасди.

Хайрулла ҲАМРОЕВ

Муборак рўзи Рамазон тилаги

эътиқод, сабр-тоқат, ўйларидан қут-барака аримаслигини тилайман.

Курамбай ОТАЖОНОВ

Хоразм вилояти, Ҳонқа тумани,
Фурқат кўчаси, З-уй.

СУРАТЛАР

СУД ҳарәёни ниҳоясига етди. Қандайдир ўн бўши, йигирма дақика ичиди бутун бир оиласиning тақдирни ҳал бўлди: хали эсими таниб-танимаган гўдаклар онаси билан бир ёнга, уларнинг отаси эса, бошқа томонга бўлнидилар. ҲУҚМ қаъый - никос бекор қилинди! Суд бўлиб ўтган хонадан чиқиб келишадиганда собиқ рафиқа собиқ эрнинг кўлига қофзозга ўроғлик ниманидир тутқазди-ю, физилаганда жўнаб қолди. Ўз ҳёлларни билан банд сабиқ эр олган нарсасини очиб ҳам кўрмай, чўнтағига солиб кўйди. Куни кеча кўчуб ўтган уйига келгач, чўнтағигадаги нарсани очиб кўриб ҳайратдан қотиб қолди. Ё алҳазар! Суратлар... Ўзининг суратлари. Учтаси ЗАГСдан ўтаётгандаридан олинганди. Колгандарни эса, оливий тушилган суратлардан. “О багритро аёл! Бу жонсиз суратларда не гуноҳи, менинг сиймойимни ажратиб ташлаш учун қайчининг соўз тигларда булақлабсан!...” - сабиқ эр шундай деб пичирлагандаги киши-кинғир килиб кесиб олинганди суратларини толустига ташлади.

Сизга айтмоқчи бўлгандарим

Суратлар қирқилди икки бўллакка-
Сен у тараф қолдинг, мен бу ён қараб.
Оҳ, ёлғон экан-ку, сингмай юракка-
Ишқ у томон қолди, ишонч бу тараф!

Эркалаш оҳангиз газабга дўнди.
Ширин ўйлар эса тигли хаёлга.
Нотавон пешона ёзмисига кўнди,
Келажак айланди мавхум саволга!

Мен кетдим, сен қолдинг, оралиқ - чексиз,
Бу худуд энг тийра тундан-да қаро.
Бир вактлар кўксими тўлдириган ул хис
Бу кун битмас армон, доф кўксим аро!

Суратлар...
Суратга эмас, жаллоддек -
Гўё менга тортдинг алам тигини.
Балки ямаш мумкин суратларни лек -
Тиклаб бўлармикан аввалиг МЕНИ!!!

Дилмурод САЙИД

- Таҳририятингизга аввало отамнинг васиитини бажариш, колаверса онамнинг ҳам эзгу армони ушалса, деган умид билан келдим-да, оғажон. Отам бир умр сингилларимни топиш умиди билан яшади. Аммо, насиб қилмаган экан...

- Келинг, ужакон, бир бошидан гаплашайлик...

- Мен Қашқадарё вилояти, Чирок-

Эгизак қизчаларга эса Фотима ва Зухра деб ном бершиди. Шароит оғир бўлиб уларга қарайдиган одам бўлмаган. Шунда ҳамкишоқлар маслаҳатлашиб уларни туркухонага топширишиади. Вақтинча топширилганни ёки бутунлай топширилганни, мен аниқ билмайман.

- Уларнинг тақдири нима

дан кейин сўнгги умиди узилган отам қизларини изламай қўйди. Уларнинг руҳларига бағишлаб Куръон тиловат қилдири. Кўп утмай эса бу дунёни тарк этиди. Мен эса қачон бўлмасин сингилларимни топишдан умид қиласр эдим.

- Сиз ҳам суринтириб кўрмадингизми?

- Кўп қидирдим. Узим кўрмаган кўшалоқ сингилчаларимнинг тақдири мени ҳам ҳасратга соларди. Қучаларда эгизак опа-сингилларни кўриб колсан, узим кўрмаган сингилларимни соғина бошлаганимни хис этардим. Балки, чиндан ҳам улар аллақачон бу дунёни тарк этишгандир, балки қаердадир тирик ва соғ-омон яшаб юришгандир? - деган фикрлар кўнглимдан ўтари.

Будунёдаги энг оғир мусибат ўз яқинларинги бедарак йўқотиш экан. Қизчаларидан айрилган отамга оғир бўлган экан...

Биласизми, бу дунёда тасодифлар кўп бўлади. Яқинда ана шу сингилларимдан бирининг, Зухранинга дараги чиқди...

- Уни топдингизми?

- Топишга-ку, топмадим. Бир ойлар бўлди. Қизломигиздаги бабзи одамларнинг айтишича "Мехр кўзда" кўрсатуви орқали сингилжоним Зухра ўз яқинларини излётган эмиш. Афуски, бис ўша кўрсатувни кўраолмай колгандик. Шундан буён тинчим йўқолди. Ҳализамон сингилм дарвозадан кириб келётган дарвазадек туюлаяти. Газета ҳам катта куч. Бунинг устига севимли "Оила ва жамият" газетамиз энг оғир дамларда яқин дардошимиз бўлиб келган. Уни республикализмин барча вилоятларида, туманларида муҳлислири бор. Эҳтимол сингилгинам ҳам ушбу газетанинг муҳлисиридир?

Хаётимнинг қайгуни дамларида менга шерис бўлган газетам, бу гал мени жигарбандим Зухраон билан топишишимга ёрдам берар? Зора сингилм тописса-ю, отамнинг руҳи шод бўлса...

Равшан исмли бу йигитга чин дилдан ҳамдард бўлдим. Таскин айтиб кузатиб кўйдим. Сингилларини топши умидидан останомизга бош уриб келган бу муҳлисимизга тез орада синглиси билан дийдорлашиш бахтими тиладим.

Басира САЙДАЛИЕВА

чи туманинаги «Пахтакор» жамоа ҳўжалигининг Бойли қишлоғида яшайман. Отамни Тагмон бобо дейишиарди. Шукр, қишлоқда ҳеч кимдан кам эмасдик.

Ота-онам яхши инсонлар эди. Аммо, жуда ёшлигимиздан сингиллар ҳақида гап кетгудек бўлса отамнинг кўзлари жиққа ёшга тўларди. Кейинчалик, ёшим сал улгайганидан кейин бунинг сабабини тушундим. Чиндан ҳам калбининг тувида бир дарди бор экан...

Бу воқеанинг тарихи узоқларга тақалади. Воеа 1954-1955 йилларнинг бахор ойида рўй берган. Аммо, қайси йил эканнингини аниқ ҳеч ким билмайди. Онам бахор ойларида ғизак қизалоқлар кўради. Тақдир тақозоси билан қизчалар дунёга келганидан кейин онам оламдан ўтади.

Сингилларимнинг доғида куякуя, уларни излай-излай отам янабир Тошкентдаги болалар уйларини излаганини биламан. Аммо, ҳар гал хафа бўлиб, эзилиб уйга қайтарди. «Наҳотки болаларимни кўра олмасдан, уларни топа олмасдан дунёдан ўтиб кетсам-а?» - деби ҳафа бўларди.

Сингилларимнинг доғида куякуя, уларни излай-излай отам янабир Тошкентдаги болалар уйларини излаганини биламан. Аммо, ҳар гал хафа бўлиб, эзилиб уйга қайтарди. «Наҳотки болаларимни кўра олмасдан, уларни топа олмасдан дунёдан ўтиб кетсам-а?» - деби ҳафа бўларди. Ана шун-

Бўлган экан?

- Ҳудди ана шу қизалоқларнинг, ўзим кўрмаган сингилчаларимнинг тақдири мени бу ёқларига етаклаб келди-да. Ҳуллас, гўдаклар туркухонага топширила-нидан кейин, онамнинг дағи маросимларини ўтказган отам қизчаларидан хабар касалхонага келибди. Билсаки, фарзандлари у ерда йўк.

Туркухона бош врачи отамга; «Қизларингизни иккита ҳамшира билан Тошкентдаги гўдаклар уйига юбордик. У ерда уларни кўкрак сути билан бокишиб катта қилишади», - дебди.

- Шундан кейин отангиз уларни излаб кўрмадими?

- Излаган, жуда кўп излаган. Отам Тошкентдаги барча етимхоналарни, вилоятлардаги болалар уйларини излаганини биламан. Аммо, ҳар гал хафа бўлиб, эзилиб уйга қайтарди. «Наҳотки болаларимни кўра олмасдан, уларни топа олмасдан дунёдан ўтиб кетсам-а?» - деби ҳафа бўларди.

Сингилларимнинг доғида куякуя, уларни излай-излай отам янабир Тошкентдаги болалар уйларини излаганини биламан. Аммо, ҳар гал хафа бўлиб, эзилиб уйга қайтарди. «Наҳотки болаларимни кўра олмасдан, уларни топа олмасдан дунёдан ўтиб кетсам-а?» - деби ҳафа бўларди. Ана шун-

ман. Одам озади, семиради, қўша-қўша кийимнинг нима кераги бор? Очиги онам қилган сарполардан қайнонамнинг кўнгли тўлмади. Ахир кийимни қайнонам эмас, мен кияман-ку! Одамнинг кадр-киммати кийим билан баҳоланмайди, деб биламан мен. Бу гапларни тилимга чиқармасдим. Кеча кекчи пайт ошхонада овқат қилаётсам, қайно-

ди. Ўзимни эшитмаганга олиб, уй юмушларига уринидим. Бу гапни онам эшитсалар нима бўллади?

- Нима бўларди, кудалар ўртасига дара кетади. Сиз буни хоҳламасангиз кепак?

- Албатта. Онам менга: «Зинхор-базинхор уйингдаги гапни бу ерга, бу ерда-

Кўнироқларингиз...

Жушижудлиж ойи

нам ташқаридаги қўшнимиз билан гаплашиб турганди. Атайлаб овоздарини кўтариб: «Кудамиз сарпони қойиллатди, ҳадемай ҳайт ҳам келади. Қўрамиз, буни ҳам болласалар керак», - деб кесатиб гапирдилар. Бошимдан бир челак сув қўйиб юборилганда ахволга тушдим. Тилимга гап келди-ю, эрим кўз ўнгимда гавдаланиб кет-

ги гапни рўзгорингга етказма», - деб насиҳат килганлар.

- Шуни билсангиз, тилингизни тишиланг. Қадрингизни оширадиган ҳам, тушнадиган ҳам тилингиз. Сиз эрингизни билинг. Онаси хақда бир оғиз соvuк гапни ё унга, ё оиласигза етказсангиз тамом, арасидан коласиз. «Иккӣ қайиқка оёқ кўйган гарк

рак бўлса тиз чўкишлар ҳам бўлади. Сиз қайонангизнинг бу ноўрин кесатигига парво қўилманг. Шундай кунларда қайонангизнинг оғритибдими, тутган рўзларни ҳам, ўқиган намозлари ҳам бир пул бўлади. Қариллик килганларда, сиз эса ёшлик килиб қўйманг.

- Мен эсимини еганим йўк.

БИЗ ҲАМ БИР КУН ҚАРИЙМИЗ

Таҳририятимизга Тошкент вилояти Занги ота туманида истиқомат қилаётган иккита отаҳон кириб келишиди. Салом-алиқидан сўнг отаҳонлардан бирги гап бошлиди:

- Худога шукур, З тағарзандим, 8 та набирам бор. Болаларим мени кафтида тутишиди. Кичик ўғим билан бирга турман. Келиним ўз қизимдек меҳрибон. Ислом-совуғим вақтида тайёр. Раҳматлик рафиқам 7 йил бурун оламдан ўтганди. Шундан бери бир томоним йўқдек хис қиласман ўзимни. Кечки овқатдан кейин ўғим, келиним, набираларим ўз уйларига кириб кетишиди. Мен эса бир ўзим коламан, - деб бирга келган ҳамроҳига юзланди.

- Тўғри, - деба тасдиқлари иккичи отаҳон. - Менинг ҳам келдик-да, - деди дадилланиб улардан бирни. Иккала отанинг ҳам юзларига қон югуриб, чиройлари анча очиди.

- Нимага шу пайтгача ҳаракат қилмандингиз ёки ўғил-қизларингиз қаршилик килишдими?

Отаҳонлар бир-бира гапни овқатдан биринчи гап бошлиған отаҳон жавоб берди.

- Ўғил-қизларимиз суринтиргани ўшланяг аёллар. Энди бизга ўши 40дан 50гача ва ундан каттароқ бўлса маъкул-да! Биз дўстим иккаламиз ҳам олтишдан ошганимиз. Муслима бир аёл бўлса бир-бира мизни сўяб яшасак деган ниятда келган эдик.

Отаҳонлар билан анча гаплашиб ўтиридик. Улар билан хайрлашар эканман бир нарсага амин бўлдим. Минг истиҳола билан кириб келган отаҳонлар елкаларидан тог ағдарилгандаи кайфиятларни кўтарикинди эди. Баҳт, муҳаббат сўзини кўпинча ўшларга нисбат берган ҳолда ишлатамиз. Дараҳт ичидан емирилади, биз эса сиртимиздан. Ахир бир кун биз ҳам қариймиз-ку! Таҳририятимизга келган отаҳонларнинг тақдири бизда ҳам тақрорланмайди, деб қай биримиз айта оламиз? Улар исму шарифлари, мансизларини чоп этишига руҳсат берган бўлсалар-да, ҳар эҳтимолга қарши сир тутишни лозим деб билдиқ. Отаҳонларнинг манзили таҳририятда.

Тоҳир

- Еманг ҳам, эсини еганим ўз бошига ташвиш ортириди. Сиз бўлажак онасиз. Худо ҳоҳласа қайнона ҳам бўласиз бир кун. Қайнонангиз йўл кўйган ҳатони тақрорламайсиз деб умид қиласман.

Қиз билан хайрлашиб гўшакни кўйдим. Мавжуд анъанавий удумларимиз ҳақида қанчалик кўп гапирмайлик бирор амал қилиб, бирор ўз билганидан қолмайди. Оғирлик кимга тушади - яна ўзимизга. Биргина «Келин кўриш» маросими 3 кун ўтказилса, дастурхонни безаш учун 40-50 ва ундан ортиқ тогорада пишириклар пиширилса, бешисоб сарполар тортик этилса, чақирилган ҳам, чақирилмаган меҳмонлар ҳам келаверишса бу дабдаба нимага керак? Рўзи-рамазон ойини хушнудлик билан ўтказайлик, азизлар.

Т. НОРИМОВ

ТАҚДИРНИНГ ЎХШАШ ЧИЗИҚЛАРИ

«Кечир, сендан бутунлай кетдим» 37-сон

ЭСЛАТМА: Мен аллақачон Мұхаббат манзилидан узоклашиб кетдим. Энди сен умуман ўзга, менә өт бүлган дүнёсан. Эхтимол, сенинг ҳәйтингда сезиппилер из қолдирмагандирман, аммо бирга үтказған чогларимизни эслаганингда хеч бўлмаса бир бора кулиб қўй. Менедж нодон бир қизининг телбаларча сезванимни хотиралаганингда юзингта илиқ бир табассум юргурса - ана шу менинг бахтим.

Гулнора ИМОМБЕРДИЕВА

Гулнора! Мен сизнинг бу ёзганингизни ўқиб, қалбингиз тубида қандадардлар яшириянганингизни англадим. Чунки бу туйгу мени ҳам четлаб ўтмаган ва худди сизнинг бошингизга тушган "савдо" мени ҳам "сийлаган". Бу

умид ва армон ўртасида қолиб, аросатда қолган, максадиз бир туйгу ӯхшаган нарса. Ҳуллас... Сизнинг дардингизни хис қиласяпману, ўз дардим ёдга тушиб юрагим сиркирайди.

Эх,...! Мен сени қанчалар сезван эдим? Сен учун, ҳатто нафас олмай яшашга, сенга жонимни фидо қилишга тайёр эдим. Сен орзуим маликасининг тимсолига айланаби углурган эдинг.

Сени илк бор кўрганимда, ҳәйтимга мазмун киргандек, умрин шамчириғи ёнгандек эди. Афсус..., бу шамчироқнинг умри нечоғлиқ қисқалигини кеч англадим. Сен менинг ҳәйтимга олов бўлиб келдинг-у, менга илиник, ёруғлик баҳш этмай туриб, тезда сўндинг. Гоҳо ҳәйтимга келган ўйдан кўркиб кетаман: "Сен жаллодсан, йўқ, йўқ..." жаллод эмас, курбонини ярим бўғизлаб, унинг бир азобда қолдирган қассобсан". Балки сени бежиз айблайтгандирман, балки сенинг ҳәйтингда ҳам мана шу фикрлар чарх ура-

ётгандир. Нима бўлганда ҳам, сен менинг муҳаббатимни, гуруримни поймол килдинг.

Сени не деб аташа, оқлаша ёки қоралашга ўзимда сўз тополмайман. Балки мен, чўйкётган одам ҳаста ёпишади, дегангларидек, умид қилаётгандирман. Лекин армон, деб аталиши тилсим ҳам менинг қўймайди. Умид қанча мени овутиб, қалбимга қайта олов ёкишга ҳаракат қиласа, армон сув сепиб ҳаммаси тугади. Менинг қалбим умид ва армон ўртасидаги тушуни бўлмайдиган жанг майдонига ўхшайди.

Севгилим!... Сен доимо ёнимда бўлсан-да, сени соғиниб яшайман. "Сени унуматан" деган сўзлар куруқ чўчча эканлиги айни ҳақиқат. Чунки сени унтиш учун факат ироданинг ўзи камлик қиласди.

Сен билан кечган дамлар! Ох, ўша дамлар! Олтидан киммат, калпаклар умриданда омонат дамлар. Ҳар бир они гўе асралар бошини кучиб ўтгандек. "Баҳтиман" деган сўзинг, факат ўша онларга хос сўз, дунёдаги энг сержило, энж жарандор сўз эди гўё. Бу дамлар менинг ҳәйлий оламиимда мангу яшайди. Севгилим!...

Балки бу сўзларни ўқиб, "эх, телба" деб жилмайиб кўйсан. Балки менга дилингнинг тубида яшириянг хисларингин, ошкор қиласан. Ҳашданда, ўшанда умид армон устидан галабага эришади. Менинг умидим дунёни ўз ёёдуси билан нурафшон этарди.

Биламан... Биламан бу гаплар фактат ҳаёлий орзу эканлигини, у ҳеч қачон ушалмаслигини. Лекин не қиласи, яна ўша умид мени овутишига ҳаракат қиласи.

Хурматли Гулнора! Менинг ҳәйтим сизникидан бироз фарқ қиласа-да, дардимиз ўхшаш эканлиги сабаб, қўлимга қалам олдим. Мен сизга шуни айтишим мумкин-ки, бир умр армонга кул бўлиб яшамаган. Қалбинизда умид учунларини ёкишга ҳаракат қиласинг. Зоро, умид сизни армон ҳангалидан кутқарса, сизга доимо муҳаббат сарчашманинг сўнмаслигини, қалбингиз кувноқлик-ла ошно бўлишини тилайман.

Фарход ЭШМЎМИНОВ
ЎзМУ талабаси

БОЛАЛАРИМ КЕЛАЖАГИНИ ЎЙЛАЙМАН

«Хар банданинг ошиёни бўлсин» 44-сон

алоҳида бўлиш ҳақида аввалидари бор қотирмагандир. Лекин ҳозир 3 та ўғлим бор. Катта-си 14 ўшда, ўртанич 12 да, кичигим 8 ўш. Уларнинг келажагини ўйласам... Ойим ўй ишларини ҳам, рўзгорни ҳам ўзла-ри килиб ўргатиб кўйлан, шунинг учун эркакларимиз ло-қайд, танбалрок, қатъиятсиз бўлиб қолишиган. Ўғиллариминг ҳам шундай бўлиб қолишидан чўчийман. Ҳозир болалар бўйи бўйи-мизга тенг бўлиб қолган пайтда ўй-жой ҳақида ўйламай иложим йўқ. Лекин қан-дай килиб ўй-жой қилишини билолай ҳайронман. Болаларим меҳнатдан қоммайди, уларни ишга согламан. Ҳозир айни балофат пайти. Улардан кўз-кулоқ бўлиб туриш, сир-дош бўлиш, бўш қолишларига йўл қўймаслик керак. Мен ҳам, дадаси ҳам ишда, ишламасак болалар катта еб, катта киядиган бўлиб ўзи билан гальваси ҳам катта бўляпти.

Хуллас, алоҳида яшашга мажбурмиз. Бироқ бу гайнаном, ҳайонларим кўнишармикан? Шу кунларда факат шу ўй билан яшаяпман.

Муқаддас САҒАРОВА
Тошкент

ини йўқ. Катта қай- ногағи ӯғиларини йўлантитди, келин-нинг 2 та боласи бор. Улар ҳам, кичик қайногам ҳам, биз За бола билан бир

қозондан оқватланамиз. Бундан ташарки, ховлимида амаки-мизнинг келинлари, яъни ой-мининг освинлари, иккى келин 3 болалари билан туришиади. Уларнинг қозонлари бўлаб-бўлак. Лекин бир ҳовлида, бир этак бола билан 5 та оила яшаймиз. Ахиллик, тотувлик ҳукмрон бўлгани учун ҳам биргамиз. Эрқаклар ҳам оймининг чизганингизни сабаби чикмайди. Мен кичик келин бўлганим учун

«Яхши ният қанчалар яхши»- 44-сон

ЭСЛАТМА: Болам, факат яхши ният қилиши ўрган, нимақи астойдил сўрасанг, парвардигор албатта беради, деб насиҳат қиласди момон.

Ёшлигимда ўқиб, яхши бир инсонга турмушга чиқини, ширин-шакар фарзандлар кўриши ният қиласидан. Ҳудога шукр, ниятларим деярли амалга ошиди. Энг аввало яхши ниятлар қилиш керак экан.

Райхона РАҲИМОВА

"Яхши ният қанчалар яхши" маколасини ўқиб чиқдим ва кўлимга қалам олдим. Ушбу маколадаги "Яхши ният - ярим давлат дегандан нималарни тушунасиз?" деган саволга ўз фикримни билдиromoқчиман.

Аввалом бор инсон дунёга келганида яхши ният билан кулогига азон айтилади. Шундан сўнг она гўдак парваришини бошлайди. Бола эса она

кўкрагидан тўйиб-тўйиб озука олади ва ўзига нисбатан меҳрин тўя бошлайди.

Бу меҳр онанинг болалига бўлган муҳаббатидир. Шу ўринда бир ҳаётий воқеани айтмоқчиман. Бир она боласи 3 ўшга тўлганида тўсатдан хасталаниб ётиб қолди. Шифокорлар унга "жигар циррози" ташкисини кўйишиди. Афсуски, у кўлга бормай вафот этди. Бир ўғил - бир

қиз ёш етим қолиб, она-сининг тобутини кўттарган одамларга қараб бўзлаб қолаверди. Она оғир хаста бўлиб ётган чоғида энди 3 ўшга тўлган ўлига қараб: "Шу ўғлим кўшики бўлсин, илоҳим", деб ният қиласди. Яхши ният амалга ошиди. Йиллар ўтиб бола улгайди, булбулдай хушовоз сохиби бўлиб ётишиди. Эскиларда: "Яхши гапга ҳам, ёмон гапга ҳам фариштадар "Омин" дейди", деган гап бор. Шунинг учун тилимизни димишни ёмон ниятлардан асралык. Яхши ният доимо ҳамроҳимиз бўлсин.

Ҳасан СУВОНОВ
Сурхондарё вилояти
Шўрчи тумани

ниҳам даволовчи мутахассис врачларга тавсия этишади... Наҳот энди биздек ногиронларни ёрдам тараққисида даволовчи мутахассис врачлар йўқ бўлса, бизни даволашмаса... Муруватли инсонлар топилармикин дунёда?

Кани энди бизларга ёрдам берувчи инсонлар бор бўлса, дегансиз. Синглигинам, юракни ларзага соловчи бу сўзларингизни ўқиган, эшитган шифокорларимиз, сизга ёрдам берувчилигига ишонаман. Негаки, бу газетани бугунги кунда республикамиздагина эмас, кўнши республикаларда ҳам ҳар касб эзаси севиб ўқиди. Сизга ёрдам бермоқчи бўлган инсонлар газета орқали хат ёзиша, ажаб эмас. Факат озигина сабр қиласинг.

Дардини берган Оллоҳ шифосини ҳам беради. Сизга сабр-токаз тилайман. Отанонгизга, қариндошларингизга, дугоналарингизга чексиз меҳр куч-куват тилайман. Улар ҳам доим сизга меҳрли, мурувватли бўлишишин!

София НАЗАРОВА

Самарқанд вилояти

Нарпай тумани

ДАРД

НИМАЛИГИНИ МЕН ҲАМ БИЛАМАН

«Кисматимиз бир экан» -41-сон

ЭСЛАТМА: Гоҳида ёлғизлиқдан зери-киб, дилдан сухбатлашадиган дугонам, сирдош дўстим бўлишини истайман.

Биз етти мучаси соғ инсонларга тенг келаолмаймиз. Ахир уларнинг қаноти кайрилмаган, кайрилмагасин ҳам. Дунёни кизик, кимгандир тўла бахт берилган, кимнингдир бахти ярим. Биз-чи, баҳтга эга-мизми?

Шаҳзода АБДУҲАКИМОВА

Синглим Шаҳзодаҳон! Шоҳидаҳонга ёзган дардли мактубингизни ўқиб кўлими қалам олдим. Шаҳзодаҳон, сизнинг маколангиз энди турмуш кураётган ўз келин-куйвларга сабоқ бўлади ва келажакда ногирон болалар камаяди, деб ўйлайман.

Маколада: "Бу ҳаётда мендек, сиздек тақдирига аччик қисмат битилган қанчадан-қанча қалби армонга тўлган ин-

даги арзимаган уруш-жанжаллар сабаб ўз жонига қасд қилишади. Улар яшашни, ҳаётни севиши, меҳр-оқибат нималигини сиздан ўрганишсин, сиздан ибрат олишишин.

Дил изҳоринизда "Газеталарда ўқиб қоламан, телевизорда кўраман - гиёхвандлик билан шуғулланган инсонларни, СПИД билан оғриган беморлар-

Оиласда тўнгич фарзандманд. Ёшим 23 да. Хозирда чеварчилик касби билан шугулланаяпман. Келажакда етук чевар бўлиш ниятидаман. Ҳаёт дўстлар билан гўзлар. Энг оғир кунларингда сенга бир оғиз ширин сўзни айтувчи дўстларинг бор бўлганига не етсин.

Хуллас, бўлжак дўст ва дугоналарим мактубларини кутаман.

Санобар НАЗАРОВА

Норин тумани, Ҳаққубод шахри, Беруний кўча, 83-үй

Мен бўш вактимда чеварчилик билан шугулланаман. Романтик қизиман. Хайнантин кечирмайман.

Самимий дўстни, вафодор, ибо-ҳаёли инсонларни қадрлайман. Ӯзига бино кўйганиларни жиним сўймайди. Камтарин, камсумк мўддатлар ортириш ниятида бу мактубни ёздим.

Дилфуз МУСАБЕНОВА

Сирдарё вилояти, Гулистан шахри, 3- маавзе 43-үй, 16- хона, инд.707005

Чирчиқ шахридаги 22-мактабнинг 9 "а" синифда таҳсил оламан. Мен жуда ҳам кўп вактларимни хаёл суришга сарфлайман. Одамларни характерини таҳжил килишга қизикаман. Ёмон одатли дўстларимни кўрсан "нега шундай экан?", деб афсусланаман. Агар бизнинг атрофимизда кўнглимизга яқин, сирдош, ҳақиқатни юзига айтадиган дўстларимиз кўп бўлса ҳаётда ўз йўлимини адашмай топиб оламиз. "Оила ва жамият"нинг азиз муҳлислари, келинглар, бир-бirimiz билан дўст, қадрдан бўлишига ошиқайлик.

Моҳира ИСКОВА,

Тошкент вилояти, Чирчиқ шахри, Елибай кўчаси, 70-үй.

Гузал Хоразмнинг Урганч шахрида дунёга келганман. Ёшлигидан спорта қизикаман. Спортнинг эркин кураш тури билан шугулланаман. Газета ва журнallарни ўқишини, спорт кўрсатувларини томоша килишини ёқтираман. Севимли соҳам бўйича юксак чўққипарга чиқмаган бўлсан-да, дўстларим орасида обрў-этиборга эгаман. Келгусида моҳир кураши бўлиш ниятидаман.

Юсуф ХУДОЙБЕРГАНОВ

Хоразм вилояти, Урганч шахри, 6 микрорайон, 18/1, 43-үй

Табиатан кўнгилчан ва тъасирчан қизман. Бироз шўхманд, Гузал исмимни дадажоним кўйган. Дўстларим билан дилдан субҳан килишини ёқтираман. Севишганларга ҳавасим келади. Ҳалоллик ва поклир ва тобе киёт мазмуни деб биламан. Мен бўш вактимда тиббиётга оид китоблар ва газеталар ўқиши. Спортнинг сузиш турига қизикаман. Айни кунларда тиббиёт коллежида таҳсил олмоқдаман. Келажакдаги орзумни етук шифор бўлиши. Инсонларга фойдаси тегадиган, ўз касбининг моҳир устаси бўлиб этиши истагидаман.

Мафтуна РЎЗМЕТОВА

Хоразм вилояти, Урганч шахри, Наврӯз кўчаси, 39-үй.

Ёшим 16 да. Хозирги кунда Фориш туманидаги маишӣ хизмат коллежида таҳсил оламан. Менинг севимли газетам "Оила ва жамият" оиласиз билан ҳар пайшанба кунини интиклик билан кутаман.

Менга айниқса "Келинг дўстлашайлик" руҳни ёқади. Менда ҳам дўстлар ортириш истаги туғилди. Дўстларим кўп бўлишини хоҳлайман.

Фурқат КАМОЛОВ

Жиззах вилояти, Фориш тумани, Богдон кўчаси, 82- үй, инд: 708020

Мен кўшик эшитишини, хаёл суришини ёқтираман. Шунингдек, бўш вактимда ижод билан шугулланаман. Шеърларим хамда хикояларим туманинин газетасида чиқиб турди. Мен кўллаб дўстлар ортиришини хоҳлар эдим. Ҳаётдаги широрим: "Ойнинг ўн беши ёруғ, ўн беши коронгу!"

Марҳабо КУДРАТОВА

Сурхондарё вилояти, Жарқўргон тумани, Толачи кўчаси, 14-үй

БИР БОР ЎҚИБ, СЕВИБ ҚОЛИШАДИ...

ри қалбимизни ларзага келтириб, ўйлантиrsa, баъзилари куладиради, ҳатто йиғлатади ҳам. Баъзи мақолаларни ўқиганимда ундан гаплар худди мен учун айтилаётгандек тюолади. Бошқаларидаги қаҳрамонлар эса дўсту дугоналарим ва менинг атрофимдаги одам-

ларга ўхшайдилар.

Анчадан буён шу газетанини ўқиши. Ўқимайдиган дўстларимга ҳам "Оила ва жамият"ни ўқишиларини маслаҳат бераман. Газетани илор олиб ўқиган дўстларим мендан ҳам ашаддий муҳлисга айланб қолишиади. Мен эса ўқиган мақолаларимни бирга муҳокама қўладиган дўстларим кўлпайганидан

хурсанд бўламан. Руҳий тестларни барча оила аззоларимиз билан биргаликда ечамиз. Мактуб йўллаш мешақатидан кочмай таҳририята ҳат ёзэтгаг кекса онахону-отаҳонларнинг аро йўлда колгап инсонларга маслаҳатларини аямётгандарига тасаннолар айтгим келади. Чунки, уларнинг маслаҳатлари ёшлари-мизга ҳар қандай бойликтан ҳам афзалигини ту-

шунаман.

Кўнглимизга дилдош, хонадонимизга сирдош, ёшларнинг доно маслаҳатгўйи, энг яқин дўстимиз "Оила ва жамият" газетаси халқимизга мавнавият ва зиё нурларини сочишдан сира толмасин.

Тошкентлик мухлислар номидан

Дурданаҳон АЛИМОВА

Ёшим 14да. Чирчиқ шахридаги 22-мактабнинг 8 "а" синифда таҳсил оламан. Мен кўпроқ дўст ортиришига ва дўстларим билан ширин сұхбат килишга қизикаман. Синфдошларим орасида шўй ва хушчак қизман.

Алтантин ТОШПУЛАТОВА

Тошкент вилояти, Чирчиқ шахар
Елибай кўчаси, 51-хонадон

Мен 1984 йил 25 декабрда, тоф эчкиси буржига остида туғилганман. Хозирда Й.Охунбобовесиноми РТБЮнинг IV-курсида ўқийман. Севимли машгулотим: китоб ўқиш, радио тинглаш, рошига тушиш, расмга тушиш.

Гулларни, ҳайвонларни, қушларни, ҳар хил журнallарни томоша килишни, модалар яратишни, газета ўқишини ёқтираман.

Характерим шўй, кувнон, ростгўй, қизиқувчан, гапла чечан, жаҳлдор. Севимли рангим оқ, кўк, жигар ранг.

Пазандачилик, тикувчилик сирларига қизикаман.

Умидохон САЙИТХОНОВА

Тошкент, Шайхонтохур тумани, Турк кўргон
кўчаси 9- үй, инд:700200

Ёшим 15 да. Гўзалик шайдосиман. Хозирда 9-синифда таҳсил олмоқдаман. Дўстларимнинг самими хиспларини қадрлайман. Мен ҳам севимли газетам "Оила ва жамият" орқали дўст ортириш мактуб килишни юртлашишини жуда қаттак хурмат киламан.

Шоҳтабиат, ўқимиши, катъиятилийигит-қизлар

билип дўстлашишини орзу киламан. Барча вилоятлардан дўстларим бўлишини жуда истайман.

Ёшининг фарки йўқ. Мактубларингизни интизорлик билан кутаман ёки телефон килинг.

Хилола АШИРОВА
Тошкент вилояти, Чирчиқ шахри, С.Айний кўчаси 14-үй

Мен 1984 йил Арслон буржига остида туғилганман. Табиатан кўнгилчан ва тъасирчан қизман. Китоб, журнал ўқишини ёқтираман. Инглиз тилига ва сканворд ечишига қизикаман. Ҳудо хоҳласа, албатта ўқишига кириш ниятим бор. Хозирча бунга имконим, яъни вактим йўқ. Ҳайрон бўлман, буннинг сабабини дўстлашганимиздан кейин айтаман.

Дўстларимни жуда қаттак хурмат киламан. Шоҳтабиат, ўқимиши, катъиятилийигит-қизлар

билип дўстлашишини орзу киламан. Барча вилоятлардан дўстларим бўлишини жуда истайман.

Ёшининг фарки йўқ. Мактубларингизни интизорлик билан кутаман ёки телефон килинг.

Менга "Оила ва жамият" маслаҳати ва сирдошм бўлиб қолган. Мен ундан, ҳаёт канчалар бошафқат, машакқатли бўлмасин, уни сабр-бардош билан енгиши ўргандим.

Гўзалхон ҚЎЧКОРОВА
Сурхондарё вилояти, Жарқўргон тумани,

Фурқат кўчаси, 8 -үй, инд: 733300

Гавҳар САПАРБОЕВА

Тошкент вилояти
Чирчиқ шахри
Елибай кўчаси, 62-үй, инд 702100

Чирчиқ шахридаги 22-урта мактабнинг 9 "а" синифда таҳсил олмоқдаман. Келажакдаги орзум ҳамшира бўлиш. Оиласиз шўй ва ҳамширията ҳар-хил мавзулар бўйича хат ўлласам, жавоби келмас эди. Бу менинг газеталарга нисбатан ишончимни сўндириб юборганди. Сизлар эса менинг мактубимни жавобиз кодирмадингиз. Бунинг учун сизларга каттадан-катта раҳмат.

Бундан кейин ҳам "Оила ва жамият" газетаси биз ёшларнинг, ўзбек халқининг дарду кувончларини очиб берадиган ягона газета бўлиб қолади, деган умиддаман.

Менинг яқинда хат орқали танишган дўстларим Фаруҳра ва Шоҳсонамлар сафарига яна дўстлар қўшилишини хоҳлайман.

Нодира РАЖАБОВА

Сирдарё вилоят, Мехнатобод тумани, Қаҳрамон кўргон, "Болалар дунёси" кўчаси, ин: 708190

Мен 1987 йил 2 февралда таваллуд топганман. Ҳаётдаги шиорим: "Домим олга интилиш". Ҳар доим ҳам хазилни кутара олмайман. Гоҳида шўй, гоҳида жиддийман. Ҳаётда дўстларим кўп бўлишини истайман. Дўстликни қадрлайман. Газета ва журнallар орзу килишни ёқтираман. Менга хат ёзинг, интизорлик билан кутаман.

Мастура ХАЙДАРОВА
Бухоро вилояти, От бозор кўчаси, 36-үй.

Хозирда Тошкент Молия институти 2-курс талабасиман.

Табиатан жуда хушчакчан ва ҳазилкашман. Аммо ўзимга яраша жиддийлик ҳам бор.

Севган машгулотим кўшик эшитиши, китоб ўқиш, интернет ва спорт билан шугулланышдир. Ёқтирган рангим кўк, қизил, яшил, мовий ва оқ.

Севимли фаслим баҳор ва куз. Чунки ёмғирда сайди килишини жуда жуда севаман. Имиджим замонавий. Қамчиликим- улаҳашни ва кўп гапиришини ёмон кўраман.

Хуллас, дўстлашиш ниятида бўлган бўлгуси дўстларимга дўстлик ришталарини бемалол бollaшларига ва мендан кимматли мактубларини ямасликларини сўраб қоламан.

Беҳзод ҲАКИМОВ

Тошкент, Ҳамза тумани,
Лисунова кўчаси, 20-үй, 2-хонадон

Саҳифани Нигора ЙУЛДОШЕВА тайёрлади.

Газетхон — газета
ва ҳаёт ҳақида

1990 йил оңын ойда мен Чеченоингүшетия автоном Республикасын пойтахти Грозний шаҳрига ҳарбий хизматта жұнадым. Бир ерда түрлі миляттың ыгитлары бор эди. Айнисса үзбек, тоғж күп эди. Бир-бirimiz болан жұда инок эдик. Солдаттың дәврім айло даражада үтіб бордари. Хизматтамен 6 ой бўлганда кўконлик Равшан деган болан кундан танишиб, кадрдан бўлбай олдим. Равшан жуда очиқкўнгил, бир-бirimizдан асло ёрдамиими аямас экан. Унинг севганин кизидан хат келар, доимо хурсанд юради. Мен эса 18 ёшга кириб ҳали бирор кизни севмаган эдим.

Бир куни Равшан ёнига чакириб: «Иброҳим, агар хоҳласанг, мен сенга Кўкондан зўр киз топиб бераман. У билан хат орқали танишиб оласан. Албаттабир-бirlarингиз севиб коласизлар», - деди. Аввалиги мен ишонмадим. Равшан эртасига кўлимга бир қозоғ тутқазиб: «Мана ўша қизнинг адреси, хат ёзғин, танишибин, факт мен ҳақимдам ёзма», - деб тушириди. Қизнинг исми Зиёда, Равшаннинг синдоши экан. Мен таваккал қилиб, Зиёдан олдиндан танийдигандек қилиб, бутун оила аъзоларини исмларигача ёзив ҳат йўлладим. Буларнинг барини Равшан айтиб берганди. Ҳатда севги ҳақида бирор сўз ёзмадим. Орадан 13 кун ўтиб Зиёдан жавоб хати олдим. У: «Сиз ким? мени ви оиласизни қандай биласиз?» деб ҳайрон. Мен яна хат ёздим. Бу сафар бир дона суратидан ҳам юбордим. Үндан ҳам суратини юборишни илтимос қўлдим. Орадан кўп ўтмай жавоб хати ва сурат олдим. Зиёда жуда чироили, истараси иссик қиз экан. Шу тарзда бир-бirimizга ҳат ёзишиб, якин дўст бўлиб олдик. Дўстлигимиз 3-4 ойда севигига айланди. Бир-бirimizни ёктириб қолдик. Шундай мен севги нималигини тушуниб ётдим. Хизматим факат ҳат ёзишиб билан ўтагандек эди. Ҳатто 1991 йил 18 февральда ҳарбий қыслар бўйича ёзғин кўп ҳат менинномига келган экан. Шу куни почталон менинг 16та хат берди. Шулардан 14 таси Зиёдан, 2 таси үйимдан эди. Командир шу куни разводда менга сови сифатида уч кун кўчага айланаби чишига рухсантома берди.

Мен дўстим Рағшандан миннатдор эдим. Чунки Зиёда билан таништирган, севги оламига етаклаган ҳам шу дўстим эди-да. Ҳайдовчилик гувононам борлиги сабабли кисм ко-

мандири ўзига хайдовчи килиб олди. Ишим командирни ҳар куни уч маҳал ўйига олиб бориб, олиб келиш эди. Ўша пайти солдатни ойлиги 7 сўм эди холос. Ишларни юришиб кетди. Ҳар куни 50-60 сўм топардим. Зиёда билан телефонда ҳам гаплашардим. Бир куни онаси билан ҳам гаплашдим. Ҳуллас, ишлар борган сари юришиб, хизматим айло даражада үтіб бордари. Зиёдага бир неча бор атиру упа, мандарин, апельсинлар юбордим. Севгимиз ҳам кун сайнин мустаҳкам бўлиб бордари.

1991 йил 12 май куни кутилмагандан Зиёда мени телефонга чакириб қолди. Юрагим ҳам бир нарса сезгандек, аста ура бошлиди. Чунки доим мен Зиёдан телефонга чакириб ёзим-да. Гўшакни олсан Зиёданнинг онаси.

- Салом ўғлим Иброҳимжон... Сизни телефонга чакиришимизни кутмагансиз, узр.

- Ҳолажон нима

гап, тинчликни? - дедим.

- Ўғлим, олдингизда айб иш қиладиган бўлиб турибмиз. Зиёданнинг насинын қизимни акманинг ўлигига турмушга чиқкишини айтиб, ҳоли жонимизга кўймапти. Онамнинг анча мазаларни йўқ. Зиёданнинг тўйини қўриб, кейин оламдан ўтсан, армоним қолмасди, дёяпти. Қари онамга ҳеч тушунтирихи бўлмаяти. Сиз қизимни яхши кўрасиз, у ҳам сизни севади. Нима килишини билмай қолдим, - деб йиглаб юборди.

Мен Зиёдан сўрадим. У онасининг ёнданда экан. Бир сўз айтмай ийғлаб юборди. Зўрга: - Иброҳим жон, аманни мажбурлаб тогамнинг ўлигига турмушга беярти, унга ҳеч қажон тегмайман, агар мажбурасалар ўзимни ўдираман, - деб гўшакни насига берди.

- Иброҳимжон, айтинг, нима қилий? Зиёда ўзини ўзи бир бало қилиб кўйса-чи? - деб йиглади.

- Ҳолажон, мени ўйлаб қариндошлар билан келишомайт қолманлар, шунинг учун Зиёданнинг ўтларни бера берверинг, - деб гўшакни Зиёдага беришларини сўрадим. Зиёда мен би-

лан гаплаша бошлаган эди, унинг гапини бўлиб:

- Зиёда, ўзингизни кўлга олинг. Мен тожикистанлик бўлсам, Кўконга келишим амири махол, менга ишонман, мен сизни ҳеч қажон севмаганман, бемалол турмушга чиқаверинг,

қолмаганди, гўё. Замиранинг хатига жавоб ҳам ёзмадим. Хизматимининг 2 ойнин шу ахволда кайфиятсиз ўтказдим. 1991 йил 1 августдан 1 сентябрغا бир ой таътига чиқиб, ўша куни дархол турмушга чиқаверинг,

эканмиз, Оминахон ая:

- Ана, Зиёданнинг ўзига ҳам табассум югурадиган кун бор экан-ку, - деб юборди.

Зиёданни турмушга берганларидан бери кулмаган экан. Барчамиз сўрида гурунглашиб, чоң ичib ўтираданнинг, ховлига бир куҷоқ ўт кўтагран бир қиз кириб келди. Бизга салом берриб, уйга кириб кетди. Бу қиз Зиёданнинг синглиси Замира экан. Бирордан сўнг Зиёданнинг дадаси Ортиғали ака машинада ховлига кириб келди. Биз якундан танишиб олдик. Кечгача меҳмон бўлдик. Ўтиларни кетища Оминахон ая мени чеккага чакириб: - Иброҳимжон, мен сизни ўз ўғлимдек бўлиб қолганингиз учун бу гапни айтияпман. Мени тўғри тушунинг, Зиёда иковоларингизнинг тақдирларингиз кўшилмаган экан. Агар хоҳласангиз кичик қизим Замирани сизга узатишни мумкин. Мана Замира билан гаплашингиз, агар бир-бirlarингизни тушуниб, ёқтириб қолсаларингиз, мен мингдан-минъ розиман, - деди. Бу гап менга ҳам маъкул келди. Замира билан 3 кун ичда очиқасига гаплашдим. Қўшнитари, қариндошлари билан Замира ҳақида гаплашдим. У ҳақида факат илк гаплар эшилдидим.

Шундан кейин Үратапага келиб 17 август куни ота-онам ва холам билан Кўконга келдик. Ота-онамга ҳам Замира ёқиб қолди. Биз куни 17 тўйига розилинг билдириб, фотика килишиб. Тўй армидан келганимдан сўнг бўладиган бўлди.

Таътилим тугаб, хизматга қайтдим. Хизматда яна курсандай кайфиятим айло бўлиб юрардим. Чунки яна хотлар кела бошлаган экди. Энди Зиёданнинг тўйига розилинг билдириб, фотика килишиб. Үратапага келиб 17 тўйига розилинг билдириб.

Оминахон ая бизни мажбурлаб уйларига киридит, сўргижа қилиб, дастурхон тузади, чой дамлади.

- Зиёда кеддими, нега кўринмайди? - деб сўрадим.

- Зиёда ичкарида, чиқолмаяти. Үзингиз олдига киринг, олиб чиқинг, - деб айтди.

Мен ўрнимдан турб ичкарига киридим. Зиёданни қўриб бир муддат бир-бirimizга тикилишиб қолдик. Сунгра иккимиз ҳам йиглаб юбордик.

- Иброҳим ака, мен сизга фосизлини килдим. Севгимизни асролмадим. Барибири сизнинг келишингизга ишонгандим, - деб яна йиглаб юборди.

- Зиёда, қўйинг йигламанг, тақдиримиз кўшилмаган экан, энди биз бир умр абадий дўст бўламиш, - деб унга ташкаринга олиб чиқдим. Биз сўрига ўтирап

оиди чиқдим.

Иброҳимнинг дил сўзларини оқка кўчирувчи

Хошим ОРЗИКУЛОВ

МЕНИНГ АБАДИЙ

МУХАББАТИМ

ёкмай уйингга қайтсанг, ота-онанг ҳам, қариндош уруғинг ҳам уйга киритмайди, сен энди бадномсан. Ҳеч ким эшик қоқиб совчиликка ҳам кел-

касбошим:

- Ойсулув, мана 8 йил ёлғиз яшадинг, етар. Рози бўлсанг, уч боласи бор, хотини қазо қилган бир йигит бор, бегона эмас - қайноғам бўлади, - деди.

Тақдирига тан берид; йигит билан келганим, лекин юрагим ҳеч чопласди. Иккимизни юрдим Бир куни мендан 12 ёш катта танишиб. Воеид ака келиб менга:

- Юринг, Ойсулув, бизнинг ҳамондан билан танишиб, қайтасиз, ўзим машинамдан ташлаб кетаман сизни, - деди. 50 км. узоқликдаги уйига олиб бориб, онасига: «Мана Ойсулув сизга бугундан бошлаб келин бўлади, - деди-да, уйга йилғап жўраларга дастурхон тузади, майшат роса авж олди. Мен ҳайрон бўлиб:

- Воеид ака! Менга дима бед вадъа берган эдинигиз, ёлғончилик қилимай мени ташлаб келинг, - деб ёлворишимга кулок тутмади. Коронулук ҳам чўкди. Йилғап жўлаб келиб кетдим. Бошга тушганини кўз кўрар, дедим-да, ўзимни билан тортадим.

Уйиги жонларлар билан ундан иккиси, тарбияларидан, ўйлайигимни билдиримасликка тиришдим. Аввал эримнинг катта ўғлини ўладим, сўнг уч йил ўтиб, кизини чиқардим. Лекин бу яхшилининг мукофоти ўрнига жабрими тортишман. Эрим яхши топармонлиги учун ҳар куни ичib келар ва мастиласт холда

мени дўппослайдиган одат чиқарди. Охири калтаклар зарбиданни, отамнига кетиб қолдим. Рухан эзилдим, тўшакка миҳланиб қолдим. Бунинг устига қизимиз 2 гўдаги билан кайтиб келгани дард устига чипкон бўлди.

Отамнини ўйига бир хафта ҳам сизмагидим. Яна ноилож зўравон эрим ҳузурига кайтишга мажбур бўлдим.

Эссиш, тақдир экан, эрим опти болални менга - ногирон аёлга ташлаб, кёкниддир койиб бўлди, юракларим яна дардга тўлди, гўдаклар қащаб, тирик етим бўлди. Бир куни янги гап ҳаста қалимга туз сепди.

Ўғлим: - Ая-чи, ая, дадамлар уйланиди, энди бизнинг келиб 17 тўйига розилинг билдириб.

Шу-шу дардимга дард кўшилди. Оловда ёнаман, куяман, тақдиримга ачинаман. Гоҳо-гоҳо ортимдан ошига бекарор бўлган йигитларнинг уволи тутяптими, дейман ўзимга...

Куя-куя яна кўрпа, ёстик билан дарлашаман, ўлимимга минг бор рози бўламан.

Мен нима қилий одамлар? Маслаҳат беринг!

Ойсулувнинг ҳасратини оқка кўчирувчи

Нурбек РАХИМ

Хуллас калом, болалигим ота-она, дуғона парим куршовида, шодликда ўтди. Уч ҳамкишлек дугонам билан Тошкентти азимга келиб ўзига киришга ҳам мусассар бўлдим, дўстлар ортиридим. Ажойиб беғубор, жўшқин, олтинга тенг дарв әди ўша дамлар. Чирой чимматим келишганданни ҳар куни ортимдан сон-саноқсиз йигитлар севги изҳор килиларди. Сода, тўғри кишилкни киз эканман-да, бирортасига кўнгил берманимдан афсусланаман.

Ҳа, кимки яхшилик килган кишининг қадрига етмас экан, ундан Оллоҳ ҳам фазабланар экан...

Биз томонлардан киз бўйига етса, удмуга кўра йигит ўйига олиб қочди, вассалом, хохлайсизми, йўқуми ўша хондона келинсанис.

Ҳушина битириб, туманда хисобчи бўлиб ишладим. Восит деган йигит 1-2 бор гаплаши-ю, охири учинчи куни олиб қочди. Энг ёмони агар йигит

КИШИ РУХИЯТИ

ҲАМИША

БАХТИЕР

БҮЛІНГ

ХАЁТНИ ҚАНДАЙ БЎЛСА,
ШУНДАЙЛИГИ ТА ҚАДРЛАНГ

"Кулфат кўшалок келади", деган мақолни унтилинг. Кулфатлардан эсанкирамай, уни ёнгизига ўзида куч топа олган иродали кишилар билан кўпроқ мулокот килишга урунинг. Атрофиниздагиларга яхшилик қилишга интилинг. Агарда сиз ёрдамга муҳтож одамга кўмаклашсангиз, ўзингизнинг кўнглинигиз ёршилади. Бошқа кишиларни муҳокама килишдан тийшилинг. Атрофиниздагиларга яхшиларни табтигини сизнинг ўзгартиринингиз асло мумкин бўлмаган «худо берган феъл» деб қабул қилинг. Яна муҳим нарса - хамишина ҳасаддан, гараздан ироқ бўлсин! Шуни унутманги, бирорвога ҳасад килиш билан онгли равишда - ўзингизни, ўз иззат-нағиснингизни ҳамда бутун эришган иотувларинизни ерга урасиз.

Бегона кишилар мувafferиятларини кузатиш ўрнига яхшиси ўзингизга ўзингизни берадиган баҳони оширишни ўрганинг, ўзингизга ишонинг - шунда ҳар қандай мактобларга, мукофотларга мунособ эканлигинизга амин бўласиз! Мувafferият зинапоялари сари одим ташлашдан толманг.

Хаёб бовар қилмас улкан баҳтиҳ кутгандан кўра, бугунги кичик кувончлардан роҳат қилинг. Кундакли турмушимиз биз ҳар куни ёнгид ўтишимиз керак бўлган тўсикларга лиммо-лимдир. Афуски, ҳамиша ҳам биз истаганимиздай бўлиб чиқавермайди. Тақдир факат менинг бошимга шунчун кулфат ёғдирди, деб тақдирдан кўп ҳам ўтикалаверманг. Атрофиниздагиларни бошларига тушган фам-ғуссаларда тақдирдан нолишлари ақлга тўғри келмайди. Хаётни қандай бўлса, шундайлигича қадрланг, сиз ана шундагина баҳтиер бўлишни одат қила оласиз.

КАЛБ БАХТИ
ИНТИЛСА

Агарда қалбинг бахтили бўлишга тайёр бўлмаса, мартабангиз кўтарилиб маошингиз ошганни, янги машина сотиб оғланингиз ёки ҳамма жиҳатдан тўкис бўлган ёқимтой йигит сизга илтифот қила бошлагани ё бўлмаса, сиз ёқтириб юрган ва авваллари сизга кайрилиб қарамаган одам сиз билан кизиқлигани ҳам кўнглинигизга симгайди. Базъида дунёдан ҳафсалангиз пир бўлади, кўнглинигизни фусса коплайди. Ёки аксинга, арзимаган нарсадан кайфиятнинг кўтарилади; ёмғиг шивалади ўтиб кетади, осмонда булулгар орасидан күёш чиқиб келади - шу ҳолатнинг ўзидан қанчалик кўнглинигиз қувончларга тўлади. Кўрдингизми, баҳтили бўлишни одат қилиш худди бошқа ҳаракатлар сингари - оддий ва унча мураккаб бўлмаган ҳаракатларни тақрорлашдан иборат, холос.

КАЙСИ ФАСЛАДА ТУҒИЛГАН МАЪКУЛ

Инсон феъли (характери) турли омилларга бўллиқ бўлади: ийл, ой, кун ва ҳатто туғилиши соғита ҳам. Айниска, биз дунёга келган ийл фасли алоҳида аҳамиятга эга.

Кишиларни суронли дамлари, бу фаслда туғилгандардан ўз саҳиҳлигини аямаган - истеъодд, мақсад сари интилиш, катта куч-файрат. Бу хусусиятларга қарама-қарши ўлароқ, қишида туғилгандар феълида қайса-рик, озроқ худбийлик жиҳатлари ҳам бор. Улар меҳнату мешақатда ўзларини аямайдилар, шу сабаб, юкори кўрсаткичларга эришадилар. Бу фаслда туғилгандарни ўз мақсадларидан кайтарни мушкул, чунки улар қандай ишга кўл урганларини жуда яхши билишади. Аммо уларнинг шахсий ҳаётидаги анчагина қийинчиликлар учраб туради. Бу инсонлар оиласида шунчаки яшаб юравермайдилар. Хар доим оддий иктирекларидан

туфайли баҳлашиб, ўзларини каттиқ жаҳли чиқсан холатигача олиб борадилар. Кишида туғилган эркаклар, ўзига бино қўйган - замонавийлиги билан ажralиб турди, бирорвога бўйсунни ёқтиришмайди. Бу фаслда таваллуд топган

шундай бўлса-да улар орасидан кўпгина истеъодди математиклар, ажойиб нотиқлар, ҳатто мағлубият нималигин билмайдиган етук спорчилар етишиб чиқкан. Баҳорда таваллуд топган қизларнинг турмушга чиқиши мушкул кечади. Уларга эхтиёт-корлик, давр ўзгаришидан кўркин ҳисси ҳалақит беради.

Ез ўз фаслда туғилгандардан саҳоватини аямайди. Бу неъматлар - кенғеъллик, ҳар қандай ҳолатга тайёр - таваккалчи, мансабпастиларидан йироклик каби феълардир. Катта меҳнатсеварлик ҳар ишда мувafferиятнига ўришишга имкон беради. Ёзда туғилган инсонлар ҳис-тўгули, эътиборни тез жалб этадиган, айни пайтада жиззаки, қизиқон бўлишади. Уларнинг бошқа болаларга, хайвонлару, жонзорларга мөхрибонлиги чекиз. Бу фаслда таваллуд топганлар магрур, доворяк мақсадларига етишишида ўта талаబчан бўлишади.

Ўз тажрибакорлиги, босиқлиги билан онгу шууримизда ўзгача тасаввур ўйғотадиган доинишманд

Аксариёт кишилар ўзларининг омадисизларидан, ишлари сира юришмаслигидан, умуман, баҳтисизларидан нолийдилар. Ҳадеб нолийвериш, ўзини баҳтсиз ҳис қилиш яхшиликка олиб келмайди. Агарда киши ростдан ҳам ўзини хўрланган, ёзилган, гариф ҳис қилса, атрофиниздагилар ҳам унга шунга яраша муносабатда бўладилар. Ҳамиша баҳтиёр бўлишни одат қилиб олиш керак. Қандай қилиб?

Одамларнинг бир-бирларига "Ишлар қалай?" деб савол берилшилари ва бу саволга жавобан "Зўр!" дейишлари билан кайфийт кўтарилади. Кўпичка кишилар шундай саволдан кейин ҳаётдан нолишга, ташвишларидан, бошларидаги гусаларидан шикоят қила кетадилар. Шунда кишида баҳтиёр бир савол тугилади: нега бундай? Тўлиқ баҳтиёр бўлиш учун бу кишиларга нима халақит беради?

КАЙФИЯТНИНГ
ҚУЛИ БЎЛМАНГ

Сизни қайгули фикрлар босиб келса, кўнглинигиз ёришмаса, ҳаёт кўзинингиз тусиз ва маъносиз кўринса, тушкунликка тушманг! Тушкунлик баҳтиёр бўлиш туйғусига мутлақо зид ва баҳт хиссini бутунлай эзиз ташшашга қодир. Яна шунни ҳам унутманги, ҳаётда шундай воеалар ҳам бўладики, уларни ўзгартириси бизнинг кўлимиздан келмайди. Демак, бу воеаларга сокинлик билан осойишта холда қарашиб керак бўлади. Аксинча, ҳар қанча қийинчиликларга қарамасдан кувноқ бўлишга, баҳтларман, деб ўйлашга ҳаракат қилинг. Бунинг учун ҳаётингизда бўлиб ўтган кўнгилли, баҳтили дамларни хотирланг. Масалан, севимили кишингиз билан ўтказган баҳтиёр онларни, у билан юрган даққиқалардаги кўёлшининг ботиши, гулларнинг муттарр иси ва хулласи, романтикага тўла хаёллар кўнгилсизликни бир соғувади. Ёки бўлмаса, ишда мувafferият козонганингиз, "альо" баҳора тоширилган имтиҳон - умуман, ўзингизга нима ижлбий таъсир қилган бўлса, буларнинг ҳаммаси кайфиятнингизни шодумон этади. Мана шундай оптимистик ҳаёт - мувafferиятнинг калити бўла олади.

Табассум- сеҳрли куч

Биз ҳар куни яхши нарсалар билан ҳам, ёмон нарсалар билан ҳам тўқнанш келамиз. Негадир охиргири ҳаёлимизда мухрланиб қолади. Демак, - кунни шу вақт мобайнида ҳаётингизда юз берадиган кўнгилли, кувончилик жиҳатларга аҳамият берисини ўрганишга бағишиш керак. Майли, жуда арзимас бўлсин, масалан, автобусда сизга ёқимтой бир йигит жойини бўшатгани ёки бўлмаса, сизга кимдир яхши сўз билан илтифот қилинани эсланг. Муҳими - ўша холат сизнинг пича кўнглинигизни кўтартган бўлса бўлгани. Яна навбатдаги муҳим жиҳат, у ҳам бўлса - табассум. Айнан табассум сеҳрли кучга эгадир. Энг муҳими, табассум кишишни тубдан ўзгартирисб юборади. Шу тифайли ҳам атрофиниздагиларга иложи борича кўпроқ жилмайинг, тошойна қаршисида туриб чиройли табассум кишишни ўрганинг, бунинг хеч бир уядидиган жойи йўк. Бу жўйига ҳаракат ҳам ўзингизнинг ҳам, ҳамроҳингизнинг кайфиятини кўтаради - бунга ишонаверинг.

М. Аҳмедова тайёрлари

КУЗ

ушбу фаслда туғилган инсонларга алоҳида хусусиятлар тухфа этган. Улар етти ўлчаб бир кесадиганлар тоифасига мансуб кишилар бўлишади, бирор ишни бошлардан аввал узоқ вақт муҳоҳада қилишади. Бу фаслда таваллуд топганлар дипломатик ва принципли, ҳаракатчан, одоб-аҳлоқ доирасида ўзини тута била-диган, иш юришида талабларни талабчан инсонлардир. Аниқ ва муайян ақл-идрок соҳиби, каттиқўл, никоҳ борасида ўта садоқатлиги билан ажралиб туради. Куз фаслида туғилгандарни оиласида камдан кам

холларда келишмовчилик-лар учрайди, улар болалар ва ҳайвонларни ниҳоятда севишишади.

Хулкар Хотамбоева
тайёрлари

ҲАМ МАЛХАМ, ҲАМ ҚУВВАТ!

БАНАН ЙҮТАЛГА ДАВО

Баъзилар шамоллаб қолсалар даволангандан сўнг ҳам узок пайтагча йўталдан кутула олмай юришиди. Менинг акамда ҳам шундай ходиса рўй берган эди. Акам учувчи бўлғанликлари учун кўпгина давлатларда бўлади. Бир сафар Жазоирга борганида шамоллаб қолиди ва қаттиқ йўтал азоб бера бошлабди. Ҳар хил дориларни ичишдан кўркиб бош тортган экан ўша ерликлар ўзларининг ҳалқ табобатидан маълум бўлган оддийигина муолажаларини тавсия этишибди. У куйидагича экан: **2 дона яхши пишган банини гўшт майдалагичдан ўтказиб, устига бир стакан қайнот сув ва озроқ шакар араплаштириб, тайёр бўлган малхамни иссиқкина ҳолда, ҳар икки соатда ичириб туришибди.** Йўтули иккинчи куни ёк секинлашиб, учинчи-тўртинчи кунлари бутунлай тузалиб кетибди.

Азиз

Тошкент шахридан

САРИМСОҚ ПИЁЗ ВА ҚАЙМОҚДАН ФОЙДАЛАНИБ

Тирноқларимни олаётган пайтимда тасодифан қайчининг уни билан этимини кесиб олдим. Икки кундан сўнг газак олиб бош баромғим лўқиллаб оғрий бошлади. Ўша пайтда қышлокда бомбоникида эдим. Даладаги ишлар билан банд бўлиб, шифокорга бориб учрашига ҳам вактим бўлмади. Узи тузалиб кетар деб, бомбонинг ўйларида мавжуд бўлган дорилардан суртиб кўрдим. Лекин баромғим тузалиш ўрнига баттар бўлиб, қаттиқ оғрий бошлади. Ўшандан тасодифан кўшини бир кампир ахволимни кўриб қолиб менга ёрдам берди. У оддийгина малхам тайёрлаб мени даволади. Малхам учун **бир неча дона саримсоқчиёни олиб, гўшт майдалагичдан ўтказди ва унга миқдорда янги олинган қаймоқдан кўшиб яхшилаб араплаштириб, кечкурун ухлашдан олдин баромғимга суртиб, устидан олдин дока билан, сўнг целофан билан боғлаб кўйди.** Иккичи куни кечкурун шу муолажани яна бир марта тақорлайди. Шу икки марталик даволаш билан ярам тузалиб кетди. Мен кампирга ўзимнинг чекизи миннатдорчилигими билдиридим ва сизларга шу ҳақида ёзив юборяпман. Балки кимгадир аскотар.

Зарина

Самарқанд тумани

ЎСМАГА ҚАРШИ

Бир йил олдин аёллар шифокоридан кўрикдан ўтганимда баҷонимда кичик бир ўсма (киста) пайдо бўлғанлигини айтишибди. Менинг хасталигимни узоқ бир қариндошимиз эшишиб қолиб, даволанишим учун ҳалқ табобатидан маълум бўлган ва бир пайтлари ўзи фойдаланган муолажадан фойдаланишимни маслаҳат берди. Ушбу муолажага кўра, эмалланган идишига олдин 250 гр. ўсимлик мойи кўйиб, устига 50 гр. асларининг мумидан (воск)дан солиб паст оловда иситиш керак. Сўнг қайнатиб кўйилган бир дона тухумнинг саригини ажратиб олиб, иккига бўлинади ва ярми энди қайнаб чиқаётган араплашмага солинади. Араплашма қайнаб чиқиши билан олов ўтирилади. Совугач суртма (маз) пайдо бўлди. Шу маздан ҳар куни ётишдан олдин тампонга суртиб бачадонга қўйиши мумкин. Мен ушбу муолажадан фойдаландим ва тамомила тузалдим.

Махбуба

Фарғона вилояти

КОМПЬЮТЕРДА ИШЛАШДАН ҚЎРҚМАНГ

Бир пайтлари компььютерда ишлашини орзу килганингим учун шу соҳада ўқидим ва уни мукаммал ўрганиб, шу соҳада ишлай бошладим. Ўз ишимини жуда яхши кўраман. Соатлаб компььютер олдида ўтираман. Лекин аста-секин бундай қаттиқ ишламиш натижасида кўриш кобилиятим сусайб бораётганингим сеездим. Бундан жуда хавотирга тушдим. Бунинг олдини олиш ва кўриш кобилиятимни яхшилаш учун қаттиқ киришдим. Энг аввало шифокорнинг тавсиясига кўра, қароли (черник) кўшилган витаминлардан ва кора майизга ёнғоқ араплаштириб ёйдиган бўлдим. Сўнгра ҳинд ҳалқ табобатидан маълум бўлган муолажадан фойдаландим. Муолажани кўйидагина бажариш керак. Икки стаканда тоза иссиқ ва совук сув олинади. Олдин кўз кўймайдиган иссиқликтаги стаканга бир кўзни очик холда тикиб турлилади ва кўз чап, ўнг томонига кимирлатилиб турлилади. Сўнг совук сув остида ҳам шундай килинади. Иккичи кўз билан ҳам худди шу тарзда муолажани тақорлаш керак. Энг бошида 5-10 сонияндан бошлаб бажариладиган муолажани аста-секин бир неча кун ўтгандан сўнг 5 дакиқагача етказиш керак. Тўғри, бу муолажа жуда кўп ва чидами талаб қилади. Лекин барни барни сабр билан муолажани ҳар кун тақорлайдим, шунингдек витаминлардан, кора майизга ёнғоқ араплаштириб ёки ўзини доимий равишда истемол килиб юрадиган бўлдим. Ҳозир кўриш кобилиятим жуда яхши. Компьютерда ҳам соатлаб қўрқмасдан ишлай оламан. Касбимни севаман, лекин кўриш кобилиятимни ҳам асрایман.

Жамила

Самарқанд шахри

Кўпчилик кейинги пайтда ҳалқ табобатидан маълум бўлган малхамлардан фойдаланиши афзал билишади. Сабаби бу дори-малхамлар ҳам оддий, ҳам қулайлиги билан кўпчилик томонидан тан олинайти. Кўйида муҳлисларимиз томонидан юборилган бир неча муолажаларини эътиборларингизга ҳавола этишини лозим топдик.

ОЁК ОФРИСА АЧЧИК ҚАЛАМПИР МАЛХАМ

Бирорвлар бўғинларим оғрийди деб нолиса ҳайрон бўлариди. Сабаби бундай оғриқни қандайлигини билмасдим ва бир куни келиб ўзимнинг ҳам бошимга тушиши мумкинлигини ўйламасдим. Шундай ҳол бошимга тушганида, оғриқка чидаш оғрилигини хис этдим. Олдинига шифокор тавсиясига кўра дориҳонадан ҳар хил суртмалардан олиб фойдаландим. Хатто ҳар хил геллар ҳам назаримдан четда қолмади. Лекин фойдаси унчалик яхши бўлмади. Шундан сўнг ҳалқ табобатига мурожаат қилдим. Менга ҳар хил муолажаларни танлаб олдим ва кўйидагича муолажа тайёрладим: **кatta кизил лавлагини олиб, қайнатдим. Сўнгра уни киргичдан ўтказиб, бир дона каттагина аччик қизил қалампирни майдалаб кўшдим, унга яна бир ош юноши керосинини ҳам кўшиб, яхшилаб араплаштиридим. Тайёр муолажани оёғимнинг оғриган жойига суртиб, ярим соат давомида ўтиредим. Роса кўйидирди. Лекин сабр килиб чидаидим. Ярим соатдан сўнг муолажани юмшоқ козоз (салфетка) билан артиб олиб, иссиқ рўмол билан оёғимни бойлаб кўйдим. Оёғим кизизиб, оғриқ анча сусайди.** Туни билан яхши ухладим. Оёғимнинг оғриганини умуман сезмадим. Ҳар доим оёғим оғриганде шу муолажадан фойдаланаман, оғриқ тезда ўтиб кетади ва узоқ вактгача безовта қилмайди. Шу йўл билан хасталиқдан халос бўлганимдан хурсандман.

Анора

Жиззах шахри

КОРИН ДАМ БЎЛГАНДА...

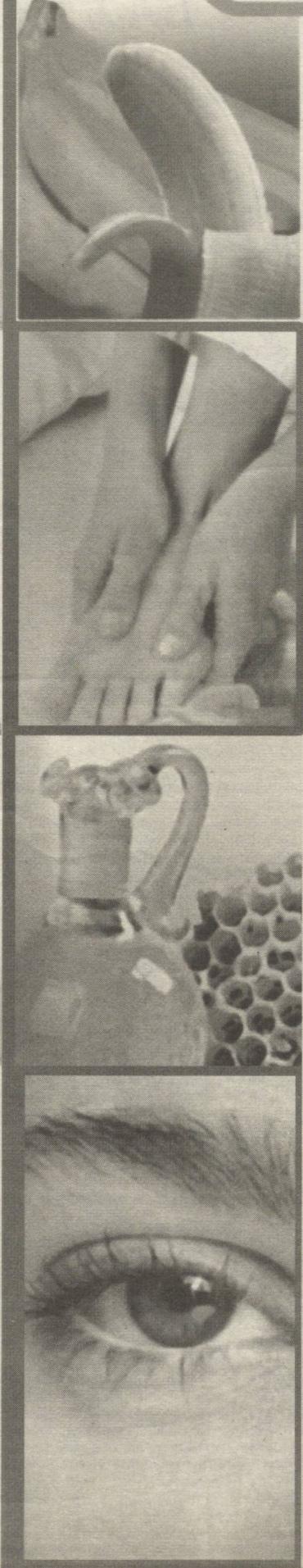
Мен уни оддийгина ўтлар қайнатмаси билан муолажа қиласман. Тўғри, бу оғир қасаллик эмасу, аммо кўп муаммо ва нокуляйликларга сабаб бўлади-да. Мен ўсмилигимда бу дардан жуда азоб тортганман. Янги қарам, сабзи ва узумларни ея олмасдим. Айниқса, газланган сувларни ичиш менга қаттиқ таъкикланданди. Бу дард оддий хисобланса-да, уни даволашнинг иложи йўқдек туюларди менга. Кейинчалик менга бунинг муолажасини айтишибди, шу орқали бу дардан фориг бўлдим.

Мен шифобах ўтлардан дамлама тайёрлаб, бир ой давомида ҳар куни ичди ва фойдасини сеза бошладим. Корниминнинг дам бўлиши йўқолди. Байрамларда турли овқатларни араплаш истемол қиласман шу дамламани тайёрлаб бир стакан ичб оламан. Эҳтимол, мен кўллайдиган бу муолажа кимларгидир аскотиб қолар. Уни тайёрлаш эса жуда осон:

2 ош юноши тмин уруғи, 1 ош юноши уроп уруғи, 2 ош юноши мингбарг, 0,5 юноши валериана ўти устига икки стакан қайнот сув кўйиб паст оловда 15 минут қайнатилади ва кунига ярим стакандан ичилса, бас.

Гулбашакар

Сахифани Л.Аҳмедова тайёрлади

СИЗГА ТАНИШ ҚИЁФАЛАР

бирали — Роуз ролини ижро этган ажайиб актриса Кейт Уинслет хакыда хикоя құлмокчиз.

Кейтнинг мактабда үкіб юрган пайтларидан синфдошлари уни дүмбөкцина бүлгани учун «Пуфак» деб масхара қилишарди. Ана шу «Пуфак»- лўпигина Кейт қандай килиб баҳтили қизлардан бирига — Холливуд юлдузига айланди?

Лондон яқинидаги туғилиб вояжида этган уят-

Шуни айтиш керакки, қызга омад осонгина кубил бокмаган.

Агарда йигирима ёшли дўндиқ Кейтга ўзининг ташки кўринишидан сиқиладиган одатлари, қиликлини тузашибига кодир йигит учрамаганида эди, тақдир бутунлай ўзгана кечармиди балки. Киз бунга асло шубҳа қилмайди. Шанда ҳәтта унинг сира омади чопмаган эди. У пайтларда келажакда машхур актриса бўлиб етишишини хаёлига ҳам сифидиромас эди.

Кейт ўзининг биринчи муҳабати — сценарийчи Стивен Тредри ӯзидан бўш пайтларидаги

МЕН ЭНДИ ЙИГЛАМАЙМАН,
КУЙЛАЙМАН ВА РАҲСГА ТУШАМАН

чан,
дўмбокцина қиза-
локнинг саргу-
заштлари ки-
шига сийка-
си чиқкан
китоб -

лардаги
сингари чўпчак ва айни пай-
тда, оддий туулоди. Киз
қачонлардир турмуш кўриши
орзу тўртта фарзанд кўриши
орзу қилган эди. Мактаб тен-
атрида Кейтга жажжи фа-
ришталар ва озодагина, тар-
тиби тантис болалар роли-
ни топширишарди. Унинг
ўзи ҳам ортиқча ҳою-хавас,
әхтиросларга ишқибоз эмас-
ди. Ахир қандай килиб фожи-
ани ўйнаш мумкин, табиат-
нинг ўзи унга дўндиқцина
қомат ва лўппи юзларни ато
этган бўлса. Лекин у ҳамиша
ўзининг ана шу дўмбоклиги-
дан ичда куяр, ташвишланар
эди. Ёдида, «Титаник» фильми-
ни суратга олган чоғлариди-
да у билан бирга роль ўйнайдиган
ҳамроҳи Леонардо ди
Каприо кинода ўйнайдиган
роли юзасидан қорнини очи-
ши кераклигидан азият чека-
ётган Кейтга шундай дёя тас-
кин берган эди: «Азизим,
бўлди энди, кўп ҳам сиқиля-
верма, ахир сен хўппа-семиз
эмассан, зўрсан!» Ҳакиқатан
Кейт маҳорат билан Роуз
фильмини ижро этади. Ал-
батта, газетхонларни маш-
хур актрисанинг шахсий
ҳаёти қизиқтириши табиий.

Сэм ва Кейт жажжи Миега ука совға қилишни кўпдан орзу қилишади

Стiven саратон касалидан қизнинг кўлларидаги жон берди. Уинслет ҳаттохи Стивенниң сўнгги ўйлга кузатиш учун Америкада ўтган «Титаник» фильмининг тақдимот маросимиға ҳам бора олмади. Шанда у йигирима иккига чиқкан эди. Фам билан кулфат ҳамроҳ юради, озадигу тўзади. Баҳтиёриликдан эса кўйлагига симгай семиради. Кейт эса, аксинча. Ортиқ у тонгларни йигламайди, уч чаш-
калалди қаҳва имчайди. Кейт яна озиб кетди — у баҳтили. Токи Сэм билан бирга ҳаёт кечиради ҳикояни барига чиради. Сэм Мендос учрамагунина шундай йўл тути.

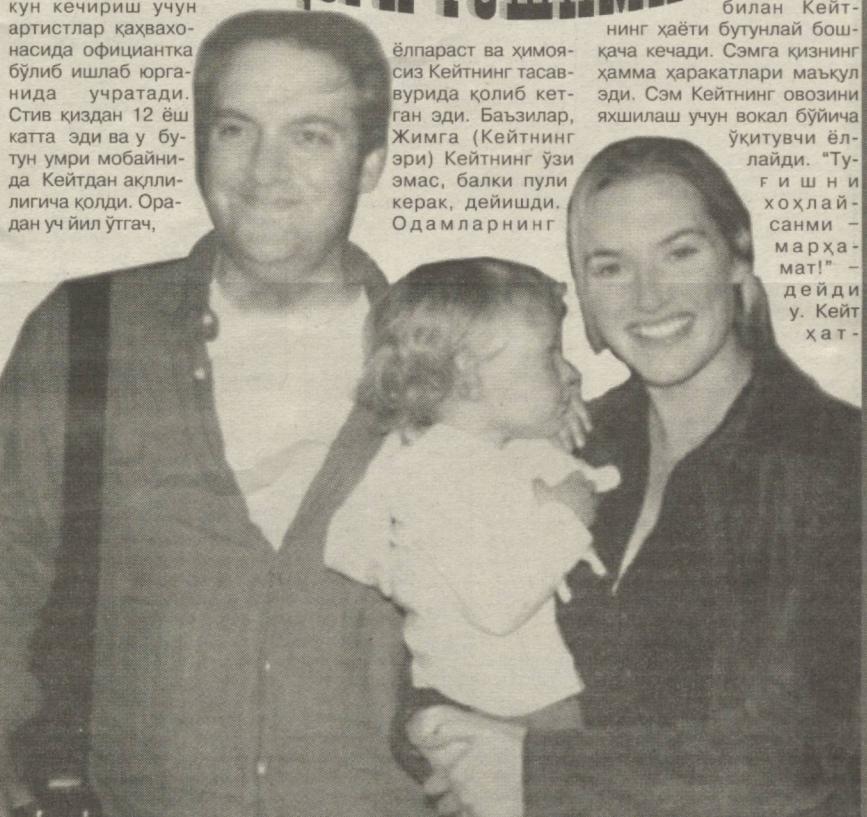
Хозир у бағоят баҳтили. Кимдир баҳтисизликдан куя-куя адойи тамом бўлади, озадигу тўзади. Баҳтиёриликдан эса кўйлагига симгай семиради. Кейт эса, аксинча. Ортиқ у тонгларни йигламайди, уч чаш-
калалди қаҳва имчайди. Кейт яна озиб кетди — у баҳтили. Токи Сэм билан бирга ҳаёт кечиради ҳикояни барига чиради. Сэм Мендос учрамагунина шундай йўл тути.

сёр ва драматург ўзи сев-
ган аёл баҳтили бўлиши учун
кўлидан келганини килиди.
Кейт ўз шахходасини кут-
ди ва орзусига етди! Холли-
вуднинг сўнгги истеъодиди
режиссёrlаридан бири
("Америкача гўзалик") ва
«халокат йўли» каби машҳур
фильмлар Мендосга тегиши-
ли) ўттиз беш ёшли Сэм
Мендос Кейтни қайсири
фильмни суратга олиш чо-
ғида кўради-ю, қизнинг жо-
зисибию латофати карши-
сида лол қолади.

Барни худди яна эртаклар-
дагидек юз беради: Мендос
ажайиб романтик жойда,
максус барпо этилган Хол-
ливуд қасрида

Кейтнинг кўлини
сўрайди.

Кейин... Сэм
билан Кейт-
нинг ҳаёти бутунлай бош-
кача кечади. Сэмга қизнинг
хамма ҳаракатлари маъкул
эди. Сэм Кейтнинг овозини
яхшилаш учун вокал бўйича
ўқитувчи ёл-
лайди. «Ту-
ғиши хоҳлай-
санми —
марҳа-
мат!» —
дейди
у. Кейт
хат.

Муҳаббатнинг ҳамиша голиблиги, ҳар қандай фалокатлар ҳам уни синдиrom-
маслигига гувоҳ сифатида биргина «Титаник» фильмни ёдга олиш кифоя. Бун-
дан атиги бир неча йиллар илгари нақ ўн битта «Оскар» мукофотини кўлга киритган
«Титаник» фильмни ҳозирда биз ўзбекларнинг ҳам севимли киноасаримизга айланган. Машхур Холливуд юлдузларидан Кейт Уинслет фильмнинг бош қаҳрамонлардан бири — Роуз ролини ижро этган. Ёдингиздами, улкан кема тақдир, ажайиб образлар, ғалати муҳаббат — оиласи камба-
ғаллашиб қолган ва бой йигитга турмушга чиқаётган кўхна аслоздалар авлодидан бўлган Роуз исмли қизнинг Жек деган дарбадар рассом йигитга кўнгил қўйиши. Фильмда айнан муҳаббат орқали ҳаётнинг мангалиги, тозалик, иймон-виждон каби асл инсоний туйғулар мангу яшиши, демакки, ҳаёт ҳам абдий эканлигига талқин қилинади. Кўйида биз ана шу фильмда мувaffer-
қият билан бош роллардан

Кейтнинг ота-онаси у билан жуда фахрланишади.

КЕЙТ УИНСЛЕТ:

хамда чуқур кулфат тушди. Киз бир йилгача кўчага ҳам чиқмади. Уни ҳаммайдоқ турфа сураткашлар турили-туман шилкимлар таъқиб эта бошлади. Кейт шунда ўзини кўлга олди-да, Мароккога фильмда суратга тушгани жўнаб кетди. Бу сафар у яна севигига дуч келгандай бўлади. «Бу йигит мен узоқ-узоқ йиллар бирга яшашни истаган одам!» дейди тўйдан сўнг. Шанда шундай дез ўзини ҳам, атрофидагиларни ҳам алдаган эди. Оилавий баҳт ҳақидаги болаларча хаёллар табиатан ха-

сёр ва драматург ўзи сев-

ган аёл баҳтили бўлиши учун
кўлидан келганини килиди.

Кейт ўз шахходасини кут-
ди ва орзусига етди! Холли-
вуднинг сўнгги истеъодиди
режиссёrlаридан бири
("Америкача гўзалик") ва
«халокат йўли» каби машҳур
фильмлар Мендосга тегиши-
ли) ўттиз беш ёшли Сэм
Мендос Кейтни қайсири
фильмни суратга олиш чо-
ғида кўради-ю, қизнинг жо-
зисибию латофати карши-
сида лол қолади.

Барни худди яна эртаклар-
дагидек юз беради: Мендос
ажайиб романтик жойда,
максус барпо этилган Хол-
ливуд қасрида

Кейтнинг кўлини
сўрайди.

Кейин... Сэм
билан Кейт-
нинг ҳаёти бутунлай бош-
кача кечади. Сэмга қизнинг
хамма ҳаракатлари маъкул
эди. Сэм Кейтнинг овозини
яхшилаш учун вокал бўйича
ўқитувчи ёл-
лайди. «Ту-
ғиши хоҳлай-
санми —
марҳа-
мат!» —
дейди
у. Кейт
хат.

Маъсума Ахмедова
тайёрлади

ҲАҲДАЛЛАР

- Эрингизга шовқин-сурон тўғри келмайди, - деди шифокор.
- Мана, уйку дори учун рецепт.
- Бу дорини у кишига қачон берсан бўлади, дўхтир?
- Бу дори сиз учун, хоним!

Икки дўст оиласвий ҳаётлари хакида гаплашишти.

Бири мактаниб деди:

- Мана, олини ойдирки хотинимга гапирмаяпман.
- Олти ойдан бўён-а, - ажабланди дўсти, - сабаби нимада?
- Унинг гапини бўлгим келмаяпти.

- Бозор тўғрисида навбатдаги баҳс кетяпти. Нотикقا савол беришибди:
- Бозор муносабатлари нишада кўринади?
- Семизлар озади, озгинлар нинг силласи куриб қолади.

- Ўғлим канарейканг қани?
- Билмадим. Уни ҳозирги на чанготгич билан тозаловдим.

Бир уйга меҳмон келди. Катталар йўқлигидан бола билан гаплашибди:

- Ёшини нечада, яхши бола?
- Ўда олти, мактабда етти, автобусда тўрт ёшдаман.

Изоҳга ҳожат йўқ.

Харидор: - Менга бир парашют танлаб берсан-гиз.

Сотувчи: - Мана бу парашют энг яхшиси, шуни олаверинг. Агар у сакраганингизда очилмаса, олиб келинг, янгисига алмаштириб берамиз.

Насриддин Афанди мусика мактабида ўқири. Ноғора чалишдан имтиҳон берадиган кун яқинлашгани учун кечалари ҳам машқ қўлларди. Ноғора овозидан бозор бўлган кўшиллар келиб ялнишибди:

- Мулла Насриддин, хеч ухломляпмиз-у, шу ноғора ўлгурни кундузи, биз ишга кетгандан чалсангиз бўлмайдими?
- Эртага имтиҳондан ўтиб олсан, тинчб қоласизлар. Бундан кейин карнайдан имтиҳонга тайёрланаман.

- Ўзингиз менга тош отди.
- Тегдими?
- Йўқ, энгашиб қолдим.
- Unda менинг ўғлим эмас экан.

Қўшни қўшнига шикоят килди:

- Ўзингиз менга тош отди.
- Тегдими?
- Йўқ, энгашиб қолдим.
- Unda менинг ўғлим эмас экан.

МИТТИ ЮРАК ХАИДА
АНТИКА ҚАЙНОВ ГАПЛАР

- "Юрагимни юлсалар ҳам майли-майли!"
(Бир шеърдан)
- "Кўксимдаги юрак эмас, бир чўғ экан..."
(Кўшиқдан)
- "Висол онларига етолмасдан юрагимни

қўйма-қўймалаб, сихга тортганимда ўтда сел бўлиб куйиб кетди".

(Бир кабобпаз йигитнинг гапидан)

• "Кипригингнинг соясида юрагим таскин топди".

(Бир қизнинг дегани).

• "Юрагингиз тубида ўзга ўлдуз ёниб туришини билмабман, сезмабман".

(Бир кишининг гапидан).

• "Кўрдимки, дарз кетиб бўлди ул юрак, Кулади кўксимда тик ўсган терак".

(Назм дафтаридан)

• "Сизни бир кун кўрмасам, юрагим гарқ пишган анжирдек эззалиди".

(Боғбоннинг дегани).

• "Гар, юрагингиз оғриса мен дори-малхамижон бўлайман".

(Аптекачининг гапидан).

• "Соғлом юрагимни 2 килосини сизга тортиқ қилдим".

(Кассобнинг дегани).

• "Юрагимга чирок ёқдингиз".

(Монтэр гапидан).

М. МИРЗАШАРИПОВ
Ҳажвий суратлар муаллифи
А. ҲАКИМОВ

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Ҳалқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган кўлёзмалар тахлил килинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб килинмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганилиг албатта кайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Кабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўйламилар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матббаа компанияси босмахонасида чоп этилади. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-у.
Босишига топшириш вакти - 20.00
Босишига топширилди - 21.00
Газета таҳририят компьютер базасида терилиди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-у.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи»
Акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Газета Ўзбекистон Республикаси давлат матбуот кўми-тасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 736. Формати А-3, ҳажми 4 босма тобок, Адади - 17571

Саҳифалочи - А. ТОХИРОВ
Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ.
Навбатчи - Х. ХОТАМБОЕВА
Мусахих - С. САЙДОЛИМОВ.

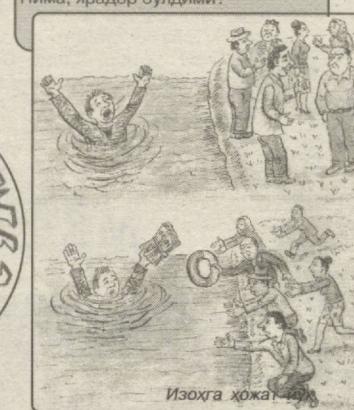

Изоҳга ҳожат йўқ.

- Оилавий хаёт нима?
- Менимчча, оиласвий хаёт дала авал эр гапиради-ю, хотини кулоқ солади, кейин хотини гапиради-ю, эр кулоқ солади ва ниҳоят сўнгидга эр-хотин баб-бара-вар гапиради-ю, кўшиллар кулоқ солади.
- Мумлакимиз қалай?
- Умид йўқ, - деба фамгин жавоб берди ўқувчи.
- Нимага?
- Эртага дарсга келарканлар.

Беш ёшли кизча кўшниси чакалогини йўргаклаётганини кўриб сўради:

- Хола, нимага уни боғлаяпсиз?
- Нима, ярадор бўлдими?

Изоҳга ҳожат йўқ.

Бир одамнинг машинаси йўлда бузилиб қолди. Уни юргизиши учун итариши керак эди. У рулга хотинини ўтказди. Машинани итаварериги роса холдан тойди, терлаб-пишиб кетди. Гудурлаб хотинининг ёнига келди: - Адойи тамом бўлдим, ҳолим қолмади, - деди.

Бунга жавобан хотини:

- Аслида чарчаган сиз эмас, мен бўлдим. Бир томонда рулга карашим керак, иккинчи томондан машина орқага юриб кетмасин, деб тормоз босавериб оёғимда оёқ қолмади, дея жавоб берди.

Бир чол аччиқланиб сўради:

- Ҳой, бола, сира одоб кўчасидан ўтганимсан?
- Ўша кўча қаерда, бобо?

Изоҳга ҳожат йўқ.

О. ФАРМОН

2004 ЙИЛ УЧУН "ОИЛА ВА ЖАМИЯТ" ГА ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?